

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogama:
„Naš kmečki dom“ in „Naša gospodinja“.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 24.

V Ljubljani, dne 11. junija 1914.

Leto XXVII.

Bukve se odpirajo.

„Bukve bodo prinesene,
Dela bodeš bral storjene.“

Že nekaj let sem ne dela liberalna siranka drugega na Kranjskem kakor to, da neprestano laže in obrekuje može, ki vodijo upravo kranjske dežele. Kakor goba, ki raste ob zidu, tako se drži teh ljudi kleveta in obrekovanje. Naše najboljše može in poštenjake, ki žrtvujejo vse svoje moči in sile v blagor in prid naše dežele in našega rodu, je že nešteto krat proglasila za tatove, sleparje, goljufe, cigane, ki jim je treba zaviti vratove in obesiti na obcestne svetilke. S takimi psovskami obkladajo že leta in leta naše najboljše ljudi in jih sumničijo najprostaških dejanj. Če bi to delal kdo iz nevednosti, je kazni vredna njegova nevednost. Liberalci pa to delajo iz same zlobe, iz samega sovraštva in maščevanja.

Kakšna brezvestnost in hudobija od teh ljudi, ki ne morejo niti enemu naših političnih voditeljev dokazati niti enega samega krivičnega vinarja!

Kaj vsega si niso že izmislili o našem deželnem gospodarstvu! Da je vse zapravljeno, vse izgubljeno, da se tisoči, ja milijoni kar v škafih in korcih preč mečejo, da je deželno gospodarstvo zavoženo in bo dežela kmalu prisla na kant! Laži, na cente težke in dolge na vatlje bruhajo dan na dan in mečejo v obliki papirja med kranjsko prebivalstvo.

Kadar pa pride deželni zbor in je treba vse te laži dokazati, takrat pa vsi one me in okamene kakor Lotova žena, ker se boje, da bi jih kdo prijel za jezike in jih poklical na odgovor vpricho cele Kranjske dežele. Drugače tudi delati ne morejo, ker dobro vedo, da je deželno gospodarstvo v čistih rokah, ker vedo, da vlada v deželni upravi tak red, da je vsak vinar zapisan, vsak vinar preračunien in so vsak dan de-

želne bukve odprte! Tako gospodarijo može S. L. S.

Ampak vsake laži je enkrat konec in vsaka pesem se enkrat izpoje in tako se je tudi ta o deželnem gospodarstvu. Lažniku stoji kaznen za hrbtom in danes stoji liberalna stranka pred celo kranjsko deželo osramočena in ponižana do tal.

Dokazalo se je namreč ravno te dni in ravno toliko obrekovani deželni odbor je dokazal, da imata mesti Ljubljana in Postojna, kjer gospodarijo najbrihtnejše in najbolj zagrizene liberalne glave, najslabše mestno gospodarstvo, da stojita na robu gospodarskega prepada in da vlada taka strašna zanikarnost, da stoje liberalcem samim kar lasje pokonci.

Človek kar ostrmi in sam lastnim ušesom ne veruje, da je mogoče tako škandalozno in brezvestno gospodarstvo, da se javno imetje in premoženje tako upravlja, kakor bi se šlo za par starih hlač, ko se gre vendar za milijone in stotisoče denarja, nabranega iz žepov davkoplačevalcev.

Revizija občinskega gospodarstva je spravila na dan prav gorostasne stvari.

Mesto Ljubljana s svojimi 44.000 prebivalci ima 11 milijonov 884 tisoč 660 kron dolga. Samih obresti za te dolgove morajo plačevati na leto čez 350.000 kron.

Izposojevali so si kar na stotisoče, ne da bi imeli dovoljenja za to od deželnega odbora in metali so ven kar stotisoče za stvari, za katere niso imeli nobene oblasti-vene potrditve.

Koliko računskih sklepov je potvorjenih in izmišljenih, prefarbanih: računске knjige so sestavljali može, ki nimajo pravega pojma o takih stvareh in koliko je računov, ki jih sploh ni nikjer dobili!

Pri mestni plinarni so vrgli proč 32.289 kron. Namesto da bi čakali in plinarno s poslopji in stroji vred leta 1928. zastoj v roke dobili, so kupovali delnice po 800 K in čisto po nepotrebnem omenjeno vsoto proč vrgli. Plinarno so pa za tako drag

denar kupili, da se jim obrestuje kapital, v njo vtaknjen, komaj po 29%.

Sezidali so Mestni dom za 200.000 K, od katerega nimajo nobenega dohodka, pač pa imajo vsako leto do 9000 kron zgube, ako računimo, da bi se ta denar obrestoval po 4½%.

Sezidali so hotel Tivoli za 245.184 K; dohodka ni nobenega, pač pa vsako leto do 11.000 kron zgube, ako računamo, da bi ta denar nesel po 4½%.

Hišnim posestnikom so zaračunali 52.880 kron preveč pri doneskijh za vojaško nastanitev. Vodo računajo predrago za 30 do 35%, kakor bi bilo prav. Mestna zastavljavnica ima dosedaj 24.597 kron 51 vinarjev zgube!

Od države in deželnega odbora so dobili 834.600 kron potresnega posojila, da ga razdele med hišne posestnike, ki jim je potres hiše razrušil. Od tega denarja manjka 74.600 kron, o katerih se ne ve, za kaj so jih porabili in kam so šli!

Ja, še ubožce so prikrajševali! Namesto da bi vlagali denar, za ubožce namenjen, v ubožni zaklad, iz katerega se režeji podpirajo, so ga pa uporabljali za čisto druge namene! Torej tudi ta denar ni bil svet!

Da so lažje svetu prikrivali žalostno in obupno stanje mestnega gospodarstva in javnost farbali, so stavili v račune kot premoženje stvari, na katere jim ne da noben človek niti enega vinarja na posodo. Tako stoje v njihovih računih kot premoženje: ceste, ulice, trgi, drevoredi, mostovi stranišča itd.

Deželna komisija, ki je več mesecev sedela na ljubljanskem magistratu in vse te reči preiskovala, je napisala cele bukve, ki štejejo 335 strani, v katerih se odkrivajo te velikanske nerednosti.

Nič boljše ni gospodarstvo mestne občine Postojna! Tam je tudi odkrila deželna revizija neverjetne stvari.

Občina ima dolga do 650.000 kron. Ta

vsota je za tako majhno občino s tako majhno davčno močjo naravnost ogromna. Kdo bo vse to plačal in kdaj bo vse to plačano. Najbolj preprost župan v naših gorah, v zadnji občini na Kranjskem ima bolj urejeno svoje občinsko gospodarstvo, kakor pa prosvitljena glava postojnskega župana. Ubogi kmetje in ubogi meščani, koliko denarja bodo znosili ti reveži v mestno blagajno. Že zdaj morajo plačevati po 120% občinsko doklado.

Gospodarstvo gospodarskega odseka v Postojni je bilo naravnost gorostasno. Izposodili so si 61.000 kron brez vsakega dovoljenja! Manjka vse polno knjig! Obresti so pa tako odraitovali, da so morali plačati 2658 kron zamudnih obresti. Namesto da bi rajeli posojila po 4½%, so jih najemali po 7½%. Nekemu Josipu Dekleva so plačali za njegovo zemljo 23.174 kron namesto 11.587 kron, kakor govori kupna pogodba. Nadalje so prodali mestnega zemljišča in lesa za 25.397 kron, pa živa duša ne ve, kam so ta denar dali, ker ni o njih nobenih računov! In tako naprej!

Liberalna stranka je imela v Ljubljani in Postojni v mestnih zastopstvih svoje prveke, svoje strankine voditelje. Tukaj naj bi pokazali svoje gospodarske talente, tukaj so imeli najlepšo priliko svetu pokazati, kaj znajo in premorejo.

Zares, zelo so se skazali! Skazali so se, da znajo zabavljati, nergati, v lažeh so mojstri. Kadar pa pride do resnega dela, da je treba kaj sezidati, takrat se pokaže, da so čisto navadne gospodarske ničle.

Kranjsko ljudstvo pa lahko na teh zgledih vidi, kam pripelje liberalno gospodarstvo. Iz tega se lahko uči, kako ničevno, prazno in goljufivo je pisanje in zadiranje v kranjski deželni odbor. Gorje deželi, če bi prišli na vrh taki možje, ki so spravili mesti Ljubljano in Postojno na rob gospodarskega propada.

Političen pregled

DRŽAVNI PRORAČUN za leto 1914.

Dunajska vlada je izdala te dni državni proračun, v katerem so izkazani vsi stroški in dohodki za leto 1914.

Proračun izkazuje za tekoče leto 3460 milijonov 726.156 kron izdatkov in 3460 milijonov 987.902 kron dohodkov. Na ta način bo 261.746 kron prebitka.

Na kranjsko deželo pridejo od teh sledeče podpore:

Na ljubljansko državno policijo za opravilo policijskega posloplja 25.000 K. — Za povzdigo glasbe, umetnosti, književnosti 4000 K. — Potrebščine za gozde in posestva verskega zaklada 41.400 kron. — Za potrebščine srednjih šol 5300 K.

Za agrarne operacije 75.000 kron, za pospeševanje obrtne izobrazbe 20.500 K, za nove ceste 288.660 K, za vodne zgradbe 153.450 K, za rudnik v Idriji 158.500 kron.

Potrebščine za nove državne zgradbe 72.000 K, pospeševanje šolstva 26.459 kron, v poljedelske namene 90.000 K.

Za državne vpokoje (penzioniste) bo šlo letos 140.018.371 K. Za vzdrževanje armade, zunanega ministrstva in colnih uradnikov bo prispevala država z 537.212.370 K. Od državnih železnic upa dobiti država 910.091.210 K.

Kar se tiče davkov, je pripomniti sledeče: dohodninski davek, davek na žganje, carina, pridobinski davek, hišni davek, davek na sladkor se bo zvišal, kakor govori proračun, pada pa davek na pivo, vino in sol.

Izdatki se bodo v primeri z letom 1913. zvišali za 318.545.014 K, dohodki pa za 318.496.363 K. Direktni davki se bodo zvišali za 50 milijonov, indirektni davki za 66 milijonov.

ŠTAJERSKI SLOVENCİ PRODİRAJO.

V občini Laški trg na Spodnjem štajerskem, ki je bila dosedaj vedno v nemških rokah, so prvič zmagali pri občinskih volitvah v 3. razredu slovenski kandidati. Štajerski Slovenci so te zmage zelo veseli.

VOLITVE V ISTRSKI DEŽELNI ZBOR.

Preteklo nedeljo so bile volitve v Istri. Volili so v splošni kuriji za deželni zbor. Izvoljeni so med slovanskimi poslanci sledeči hrvatski kandidati: Dr. Matko Laginja, dr. Ivan Miličič in profesor Vekoslav Spinčić. V mestu Pulju bo pa ožja volitev med laškim liberalcem in socialnim demokratom. V drugih okrajih so zmagali laški liberalci, razen v okrajih Piran, Isola, Koper, Milje in Omag, kjer se bodo še enkrat udarili krščanski in liberalni Lahi.

ALBANSKI SE PRIPRAVLJAJO NA VOJSKO.

V Albaniji je čimdalje huje in kaže se, da bo prišlo med katoliškimi in mohamedanskimi Albanci do vojske.

Katoličani in pravoslavni drže s knezom, mohamedanci pa rujejo proti njemu in pravijo, da ne odnehajo, dokler ne izgine iz dežele. Pravijo, da prej ne bo miru, dokler ne zasede albanskega prestola kak turški paša.

Knez zbira svoje čete in čaka pripravnega časa, da udari na mohamedanske vstaše. Njegove čete se zbirajo na severu okoli Skadra; po večini so malisorskega in miriditskega rodu.

Vstaši imajo pa svoje središče v srednji Albaniji. Zasedli so celo ozemlje okoli Drača in se pripravljajo na naskok mesta.

V Draču samem je razglašeno obsedno stanje. Okoli in okoli mesta kopljejo knezovi pristaši jarke, delajo okope in postavljajo topove na nasipe.

Kneza stražijo evropski mornarji, da se mu ne pripeti kaka nesreča. Pravi, da se ne uda in bo poskusil s silo zatreti punt.

Pred Dračem pa čakajo bojne ladje raznih evropskih držav in so na vse pripravljene, ako bi bilo treba udreti v Albanijo in z orožjem Albance do pameti pripraviti.

Dom in svet.

Iz seje deželnega odbora dne 6. junija. Vodna preskrba vipavske doline se uredi na ta način, na se predvsem že obstoječi vodovod Vrhpolje — Duplje okrepi z novimi dotoki in podaljša do Vipave. Budanje, Severska vas in Dolenje dobe posebne vodovode. Za ostalo dolino pa je projektovano zajetje močnega studenca ob državni cesti pod Razdrtim, vendar se o tem projektu poizve še mnenje prizadetih občin. — Fasada deželnega gledališča se popolnoma obnovi ter streho temeljito popravi. Dotični stroški, približno 20.000 kron, se pokrijejo začasno iz blagajniških preostankov. — V svrhu povzdige lončarske obrti se dovoli za zgradbo moderne peči v Mlaki pri Komendi polovica stroškov, to je najvišji znesek 4000 K, ako ostalo polovico prispeva država.

Zmaga S. L. S. Dne 4. junija so se v mestu Višnjigori vršile volitve v občinski zastop. V vseh treh razredih so izvoljeni somišljeniki S. L. S.

Frančiškan P. Salezij Vodušek umrl. Po dolgi mučni bolezni je izdihnil svojo blago dušo g. P. Salezij Vodušek v Kandiji pri Novem mestu v soboto, dne 30. maja, zvečer ob pol 7. uri. Naj mu sveti večna luč!

Smrtna kosa. Na Premu na Notranjskem je umrl posestnik in bivši župan Anton Dekleva, star 58 let. Bil je prava kraška korenina in zvest pristaš katoliškega gibanja. — Na Igu pri Ljubljani je umrl Anton Mezel, občinski svetovalec. — V Leonišču v Ljubljani je umrl 79letni trgovec Matija Krajc iz Grahovega na Notranjskem.

Gospodinjstvo društvo. Dne 14. t. m. se ustanovi prvi gospodinjstveni odsek na Kranjskem, in sicer na Vrhnikih, kot odsek S. K. I. D. V odsek se sprejmejo bivše gosposodinske šole, kot podporne članice pa vse gosposodinske in dekleta. Namen tega odseka bo: gojiti napredek v gospodinjstvu kakor v gospodarstvu sploh. Dekleta in žene, ki so dobile primerno izobrazbo na gosposodinski šoli, morajo gojiti to znanje naprej, podpirati z nasveti in zgledi svoje sosedinje. Delokrog tega odseka je zelo hvaležen. Nadalje se okrepi vez med bivšimi učenkami med seboj in med šolo. Dosedaj je dovršilo vrhniško gosposodinsko šolo 240 deklet; ako vse pristopijo društvu, bo isto silno močno. Dne 14. t. m. je ob pol 9. uri zjutraj najprej sv. maša pri Sv. Trojici, nato ogled šole. Ob 11. uri zborovanje, pri katerem govori dr. Krek. Ob 3. uri popoldne vrtna veselica v Društvenem domu. Gostje dobro došli.

Pet rudarjev podsutih. Iz Zagorja ob Savi poročajo: V soboto, dne 30. maja, je v kisovškem premogokopu podsulo pet rudarjev, ki pa so jih po trurnem kopanju srečno še žive rešili. Kopali so do njih v daljavi 30 metrov. Dva sta bila popolnoma podsuta, le glave sta imela proste, in ta dva bi ne bila več dolgo živela, če bi se tako hitro rešitev ne bila posrečila. Ostali trije pa so bili podsuti na ta način, da so imeli krog sebe precej prostora in bi po mnenju

tozadevnih veščakov lahko živeli, da bi lakote pomrli. Vzrok predstoječe nesreče, ki bi bila lahko postala usodopolna, je baje neprestano deževje.

Iz deželnega odbora. Deželni odbornik dr. E. Lampe ima odslej uradne dni za stranke vsak petek (cel dan) in v soboto od 10. do pol 1. ure.

Nevarno je obolel preč. gospod stolni kanonik Tomaž Kajdiž.

Romarski vlak na Sv. Goro. Ker ravnateljstvo c. kr. državne železnice v Trstu v času od 15. junija do 15. septembra ob dnevih dveh praznikov posebnih vlakov za znižano ceno ne more dostaviti, zato se je moral za 28. junij že naročeni vlak preložiti do septembra. Dan odhoda se bo pravočasno naznanil. Sprejemajo se samo še izletniki, ki vstopijo v Ljubljani. Cena III. razreda 7, II. razreda 10 kron tja in nazaj.

»Vestnik Slovenske krščanske socialne zveze« je pričel izhajati v Ljubljani kot skupno glasilo vseh »Slovenskih krščansko socialnih zvez«. Izšli ste 1. in 2. številka, ki obsegata 74 strani. Na »Vestnik S. K. S. Z.« mora biti naročeno vsako naše izobraževalno društvo, vsak naš organizator, vsak naj pa tudi duševno sodeluje! V »Vestniku« dobite načrte za predavanja, »Vestnik« bo vodil do večje izpopolnitve naše pevske zbornice, dramatične odseke, tamburaške zbornice, prinaša celo vrsto praktičnih nasvetov in navodil za društveno delovanje. Naročnina samo 3 K za šest števil, ki vse izidejo še letos. Tretja številka izide sredi junija, zato naj vsako društvo in sploh vsak, ki se namerava naročiti na »Vestnik«, takoj pošlje 3 K Slovenski krščanski socialni zvezi v Ljubljani, ker je že v par dneh treba določiti število naročnikov tretje številke.

Okrožnica na vse živilorejske zadruge na Kranjskem. Živilorejske zadruge se opozarjajo, da se pri odpošiljanju plemene živine po železnicah ravna po sledečih navodilih: 1. Železniške vozove je naročiti pri načelniku one postaje, kjer bo živino v vozove naložiti, najmanj 48 ur pred nakladanjem. V naročilu je navesti, koliko voz se želi. Naročilu za vozove je priložiti 9 K 60 vin. kot varščino, sicer načelnik ni vezano naročila izvršiti. Varščina se odpošiljalcu vrne, kakor hitro sprejme železnica živali v vozove, ali pa se vračuni za prevozne stroške. 2. Živali morajo biti pregledane po živinozdravniku, preden se nalože v vozove, vsled česar je potrebno že v prošnji za vozove navesti, da postajno načelnikstvo oskrbi živinozdravnika, ako se odpošiljalec sam ne dogovori, o čemur pa se mora postajno načelnikstvo obvestiti. 3. Ako se hoče doseči znižana železniška vožnja za prevoz živali, so potrebne sledeče listine: a) železniški brzovozni list, b) živinski potni list in c) »potrdilo« (atest). Pri izpolnitvi železniškega brzovoznega lista je posebno paziti, da se izpolni besedilo v gorenjem naslovnem delu voznega lista, kjer je z majhnimi črkami tiskano: »Tarife, ki jih je uporabljati«. Zapiše naj se: »Tarifa za plemensko živino«. Ako se ne izpolni ta odstavek, se mora plačati klub priloženemu atestu cela prevoznina. »Potrdilo« (atest) se dobi pri c. kr. kmetijski družbi. O teh važnih določilih naj živilorejska zadruga

pouči tudi druge živilorejce, ki odpošiljajo plemene živali po železnici.

Grozna nevihta na Trški gori in v Grčovu pri Novem mestu. V petek popoldne ob 4. uri je zadela Trško goro in Grčovo grozna nesreča; bliskalo se je in treskalo, kakor malokdo pomni; med tem se je vsula toča; odtrgal se je oblak in nastali so grozni hudourniki, ki so vinograde raztrgali in zemljo odnesli celo do Bučne vasi. Škoda je veličanska. Žalosten pogled na poprej krasne vinograde! Bliski so razklali cele bregove; zemljo so potem odnesli hudourniki. V Blažičevo hišo v Kamnem vrhu je strela udarila in prebivalce omamila in vrgla na tla; najstarejša hči ima hude bolečine v glavi in v rami; vžgala ni. Nekaterim vinogradom, tako Skubecu, je voda odnesla več kot 1000 voz zemlje. Zidance so hudo poškodovane, škarpe podrte.

Držite se domačih posojilnic! Kakor smo že pisali, je propadla velika posojilnica v Karlovcu na Hrvaškem. Zgube je pet milijonov kron. Oškodovan je zlasti kmetijski narod in služkinje od Karlovca do Like. Ravnatelj Hermann je imel agente, ki so lovili vsakega, ki je imel mali prihranek, da je vlagal v to posojilnico, ki je dajala visoke obresti. Kak lep nauk je to za naše ljudi, naj se drže domačih posojilnic, ki so najbolj varne in v najboljših rokah, kjer je vsaka špekulacija izključena!

Maščevanje odklonjenega ženina. — Morilec zbežal v stolp in streljal na ljudi in orožnike. 26letni kmečki fant Avgustin Tomšič iz Gross-Hörsleina pri Udenburgu na Nižje-Avstrijskem je snubil 4. t. m. hčerko kmeta Krauscherja, a je bil odklonjen. Da še maščuje, je ustrelil Krauscherja in njegovo ženo, nato pa nevarno ranil hčer in nekega kmeta. Morilec je nato zbežal na cerkveni stolp, s katerega je neprestano streljal in nevarno ranil štiri osebe, ki so hotele vdreti v stolp, iz katerega je klical: »Essad paša sem, z menoj boste imeli še opravka!« Stolp je visok 30 m. Morilec je ustrelil tudi več živali. Orožniki, do 50 mož, so obkolili stolp. Tomšič je vedno streljal na orožnike. Tudi orožniki so streljali. Za vsakim strelom orožnikov je Tomšič zazvonil, češ, da strel ni zadel. Tomšič ima dve puški, en samokres in 300 patron. Cerkovniku se je posrečilo, da se je približal stolpu in da je z morilecem govoril. Tomšič je rekel cerkovniku: »Jutri ob desetih se trdnjava preda.« Ko je cerkovnik naprej prodiral, je Tomšič ustrelil nanj in ga nevarno ranil. Cerkovnika, 51letnega Frana Redliča, je ustrelil skozi oko v možgane.

Bitka znorelega fanta se je slednjč končala tako-le: V soboto popoldne je zapu. Tomšič s stolpa: »Lačen sem. Pripeljite mi župnika, moram govoriti z njim.« — Župnika so s primernim spremstvom peljali v neko hišo blizu cerkve, kjer je resnobno nagovarjal Tomšiča, naj gre iz stolpa. Navzlic temu se ni hotel podati. Nato ga je skušal preiskovalni sodnik pregovoriti, naj se prostovoljno vda. Končno je zaklical: »Ne storite mi ničesar, hočem se vdati!« in je vrgel obe puški, ki ju je imel, iz stolpa. Nato so vdrl v cerkev ter ga

zvezali. Njegov obraz je bil črn od smodnika. Neprenehoma je kričal: »Jaz sem nedolžen!« Prepeljali so ga na sodišče, kjer so ga zaslišali. Šele, ko je bil Tomšič aretiran, se je prebivalstvo upalo priti iz hiš. Tomšič je ustrelil dve osebi, štiri je težko ranil, 13 pa lahko. Razen tega je ustrelil dva psa in tri prašiče.

Vinska poskušnja v Gorici. Meseca septembra t. l. bo v Gorici zboroval 9. viničarski kongres. Ob tej priliki se priredi v dneh 8., 9. in 10. septembra javna poskušnja vin iz Goriško-Gradiščanskega. Namen te poskušnje je, da se pokaže vinskim trgovcem izbornost goriških vin. Poskušnje se smejo udeležiti vsi vinogradniki Goriške in Gradišanske. Pripustila se bodo za poskušnjo samo bela in črna vina, in sicer toliko nova, kakor stara. Udeleženci morajo poslati vsak šest butelj. Za najboljša vina so določena odlikovanja.

K koščkom mesa se je zadavil. Na čuden način je prišel ob svoje življenje 60letni hlapec Anton Stipan v Gorici. Svoje opoldansko kosilo v neki gostilni je s tako naglico zavžival, da mu je košček mesa prišel v sapnik. Navzoči mu niso mogli niti znati pomagati, tako da se je zadušil.

Poštna tatvina za 127.900 K. Pred tržaško porotno sodnijo je stal te dni poštni uradnik Bjekar. Obtožen je bil, da je ukradel na tržaški pošti 127.900 kron. Porotniki so ga soglasno oprostili, ker mu sodnja ni mogla dokazati, da bi bil on denar vzel. Ko je stopil Bjekar iz sodne dvorane, je rekel: »Se živi pravica!«

Vsled sreče zblaznela. V Mariboru je dobila vdova železničarja Justina Vajlandit neko dedščino. Vsled veselja se je ženi, ki je živela z dvema otrokoma, zmešalo. Domnevala je vedno, da ji hoče nekdo dedščino ukrasti. Nesrečnica si je polila glavo s petrolejem in jo zažgala. Težko ranjeno so odpeljali v bolnišnico.

Kmetje in dijaki. Nemški kmetje in študentje na Češkem so prišli na jako pametno misel, kako bi se eden drugemu približali. Dijaki naj bi se vdinjali ob počitnicah pri kmetih za poljsko in domače delo. Na eni strani bi si študentje okrepili zdravje, na drugi strani bi dobili kmetje delavne moči, ki jih sedaj tako manjka. Oglasilo se je že 100 dijakov in 40 kmetov.

Sedem misijonarjev pojedli. Na Novih Hebridih so divjaki pojedli več domačih krščanskih misijonarjev. Meseca marca je šlo devet misijonarjev na otok Malecula z namenom, da bi tam pridigovali. Ko so prišli v neko vas, so divjaki obkolili šest misijonarjev, umorili in pojedli. Dva sta ušla. Devetega pa so privezali k drevesu, da ga pozneje pojedjo.

Novo strašno orožje je iznašel, kakor smo že poročali, italijanski inženir Ulivi. S svojim aparatom lahko povzroči brezžičnim putem eksplozijo kovin in v daljavi 17 km lahko razstreli vsako eksplozivno snov, praharne, vojne ladje i. t. d. Zdaj gradi močnejši aparat, ki bo učinkoval

na daljavo 100 km, s katerim bo baje lahko razstrelil iz Benetk vse vojne ladje v Jadranskem morju.

Listek

Smrt.

Poljsko spisal Jan Lada.

(Dalje.)

Čez nekaj časa je začela z drugim, mehkim, tihim glasom:

»Spominjam se, ko je bil še majhen, tako da je komaj tekal in ščebetel, pa so prisli k nam vojaki. Velike carske vaje so bile končane in vojska je pri nas počivala. Častniki so bil pri nas v gradu na kosilu, na dvoru je igrala vojaška godba; ropotali so bobni, bilo je petje in šumno vojaško življenje. Mali Stanko se je ustrašil tega krika, orožja in vojaških uniform — stisnil se je k meni in jokajoč šepetal: »Mamica, ti ne pustiš, da bi me vzeli, kajne, da ne?« In ko sem ga pomirila, je še nadalje prosil: »Obljubi mi, mamica, da jim me ne pustiš!« Obljubila sem mu in ga nanovo upokojila in smejala sem se, da bi ga prej potolažila, čeprav je moje srce stiskala skrb in bolečina. Kaj pa, ko jim ga bom morala dati, ko doraste? Ali bom mogla držati svojo obljubo? In zgodilo se je, dati sem jim ga morala, a zdaj... zdaj si ga vzemo za vselej...«

Duhovnik ji je segel v besedo.

»Duše mu ne morejo vzeti. Telo njegovo morejo mučiti, da, tudi ubiti, toda dušo njegovo oprostí smrt zemeljskih vezi. Ona se povrne k nebeškemu Očetu kakor metulj, kakor orel, ki se v solnčnem svitu dviga višje in višje, povrne se ujeta v mučeniški krvi, da prejme veliko plačilo.«

»Toda jaz,« je zaklicala, »kaj naj jaz počnem? Kako morem živeti brez njega?«

Duhovnik jo je strogo pogledal.

»Ljubiš ga in sebe ljubiš v njem?« jo je vprašal. »Ali ti ga je žal dati Bogu? Ali bi rajši videla njegovo čisto življenje, katero ima biti darovano Bogu, omadeževano od gorja in bede, potrto vsled izgubljenih nad in trpljenja, kako bi umiralo brez slave in koristi?«

»Tamkaj ga mučijo in mi ga bodo ubili! Komu bo njegova smrt prinesla kakšno korist?«

»Bog hoče žrtev, da se utolaži njegova jeza. Vsaka žrtev, posebno pa še nedolžna, primakne človeštvo bližje k Bogu in mu zadobi odpuščanje, je velik utež na tehtnici pravice... To je volja božja... To je daritev za rešenje mnogih...«

Za čas je bilo v sobi tiho.

»Vem vse to,« je končno tiho začela moja mati. »Vem, da Bog hoče od mene žrtve in da jo moram dati, da nič ne pomaga, se braniti. Toda ko je to tako težko, da mi srce krvavi. Rada bi dejala: Zgodi se Tvoja volja, ali ko ne morem, ne morem...«

»Toda moraš,« pravi duhovnik. »Kristianka si.«

»Sem. Toda tukaj gre za mojega otroka, za mojega Stanka.«

»On tudi moli v tem času. Pater Osmolski je pri njem, kakor sem jaz pri tebi. Toda on gotovo ne obupuje, kakor ti.«

»On? Moj Stanko? Nikdar! On je pogumen. On je vedno govoril, da hoče umreti v boju proti Rusom. In zares: umrl bo, toda ne v boju, ampak na morišču... O Bog, o Bog!«

»Obrni se k temu Bogu, h kateremu zdaj on moli. Združi se z njim. On se je vdal v voljo božjo in gre poslušno po svetli cesti k svojemu Bogu. Ti pa se mu upiraš, žena, polna malodušnosti? On izgovarja besede Gospodove molitve, ti pa se ne moreš toliko zbrati, da bi ga posnemala?«

To rekoč je pokleknil, še vedno držeč njeno roko v svoji. V gluhi, grobni tišini se je veličastno glasil njegov stari, počasni glas. Spremljali so ga ženski glasovi.

»Oče naš, kateri si v nebesih...«

Besede so se glasile druga za drugo. Naenkrat pa je moja mati obstala.

»Zgodi se Tvoja volja!« je ponovil duhovnik.

Moja mati je sklonila glavo k tlu in molčala nekaj časa težko dihač. Končno je vzdignila kvišku svoje blede obličje, na katerem je vladal čudovit mir.

III.

Sveče so gorele in metale v temne kote sobe svoj migljajoči blesk. Bila je še noč, ali skoz okno, raz katero so bili spuščeni zastori, je prodirala neizrazna siva svetloba jutra. Včasí je vstala kakšna žena, ki je klečala poleg oltarčka in je liki senca s počasnim, negotovim korakom šla skoz sobo, ki je bila polna črnih senc. Povsod je vladala tihota. Samo včasí se je slišal šepet molitve ali pa je priletelo na uho skoz priprta vrata iz sosednjega salona polglasno govorjenje.

Prebudil sem se bil pred nekoliko minutami. Utrujen in objokan sem bil zaspal kmalu po polnoči v kotu na divanu in zdaj, na pol bedeč, sem čudeč se gledal okoli sebe, preden sem mogel razumeti položaj: Gledal sem smrtnobledo obličje svoje matere. Ležala je razprostrta na golih tleh, s sklenjenimi rokami: Poleg nje sta klečali teta Angela in gospa Felicija.

Moja stara mati Justina je še vedno, kakor včeraj, sedela mirno v svojem naslanjaču poleg oltarčka, z obličjem, nabitim in zgubanim kakor pergament in s široko odprtimi očmi, brez leska in življenja, podobna prej figuri iz voska kakor pa živemu bitju. Samo roke, ki niso bile mrtvoudne, so se nalahko pregibale, mehnično prebirajoč jagode rožnega venca; od časa do časa se je razlegel v tišini noči njen medli, raztrgani glas, ki se je trgal iz globine njenih prsi kakor iz podzemeljskega prepada in skoz sobo je trepetala žalostna, zamolkla pesem psalma. Bilo je nekaj ganljivega in strašnega obenem poslušati to starko, za katero so na vekomaj prenehali zveneti vsi zemeljski zvoki, kako je s svetopisemskim prerokom molila h Gospodu vojnih trum zdaj za usmiljenje, zdaj za maščevanje:

»Kako dolgo, o Gospod, se me ne boš spomnil in ne boš obrnil Svojega obličja k

meni? Kako dolgo bo sovražnik gospodoval nad menoj?

Njegova usta so polna hudobnosti in laži in skrivaj je sklenil zavezo z močnim, da bi umoril nedolžnega.

Zakaj, Gospod bo pogledal z višine svojega svetišča, da bi slišal vzdihovanja vjetnikov in rešil sinove umorjenih.

Njegove besede je čakala moja duša, upala je moja duša v Gospoda.

O, gorjé! Za Stanka ni bilo več nobe, nega upanja na tem svetu...

Iz tega polumraka, ki je bil le tu pa tam osvetljen od tresočih se plamenov sveč, je stegal svoje koščene in ledene roke strah... Prišlo mi je na misel, da so te temne postave, sklonjene k zemlji, le vrsta mrtvecev, oblečenih v črno mrtvaško obleko, in da je stara mati Justina s svojim voščenim, negibnim obrazom prav tako mrtvo truplo in njena glasna molitev da je nek groze poln glas, prihajajoč iz groba. Vstal sem in tipajoč v tem polumraku okoli sebe, sem se zadeval ob pohištvo ter sem ihteč bežal v salon. Na pragu me je ustavila Leonija.

»Ali je gospa Felicija tamkaj?« je vprašala v šepetu.

»Je... Ni... Ne vem... Jaz se tam bojim... Jaz nočem...«

In stisnil sem se k njej.

»Glej, da mi izgneš s poti!« je zaklicala z nestrpnim glasom. »Taka nesreča, a on hoče, da bi ga nosili na rokah. Lep čas si si izbral za to!«

Odrinila me je in skoz odprta vrata tiho poklicala gospo Felicijo.

V salonu je gorelo nekoliko sveč in na veliki mizi svetilka, kjer je stal tudi kadeč, se samovar z vso čajno pripravo. Nekoliko oseb se je zbralo v prednjem koncu salona okrog strica Ksavera, ki je bil od nekdaj prišel, zakaj imel je na sebi mokro suknjo in klobuk v roki.

Gospa Felicija je hitela naravnost k njemu.

»Ali je prišel telegram iz Petrograda?« je zaklicala. »Je kaj upanja?«

Stric Ksaver je bil videti jako resen in bled kakor platno, on, čigar rdeče, veselo obličje se je po navadi vedno smejalo. Brki so mu bili povešeni in roka se mu je tresla, ko je podal gospej Feliciji nek zmehčan papir, ne da bi rekel kakšno besedo.

Razgrnila ga je in ga skušala prebrati.

»Ne morem!« je zaklicala končno. »Solze mi zalivajo oči.«

»Daj, da jaz preberem!« je rekla teta Sigmundova.

In tiho šepetaje, toda razumljivo je prebrala nekoliko besed.

Danes se več ne morem spomniti teh besed — a kaj zato? Samo to vem, da je poslanikova gospa v tem brzojavu naznala, da je vse njeno prizadevanje zaman in da je avdijenca pri carju, ko je hotela prositi za pomilostitev, odložena na četrtak popoldne.

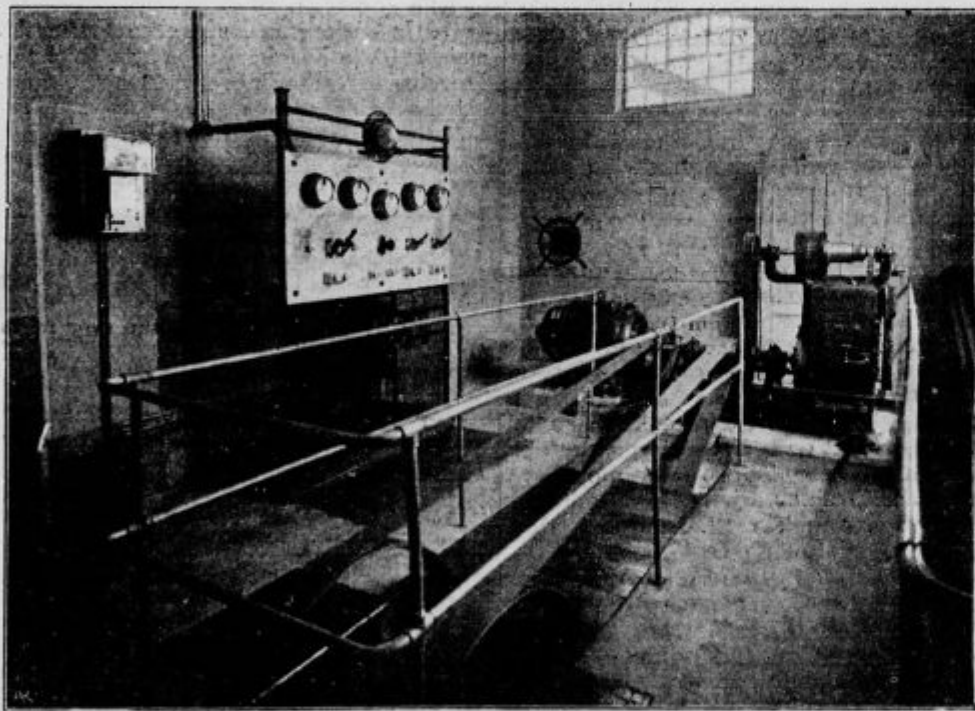
Četrtek pa je bil danes. In danes takoj za rana se je imela razsodba izvršiti.

(Konec prih.)

Gorenjske novice

ELEKTRIČNO-STROJNA ZADRUGA V ŠMARCI.

Ni še 2 leti, kar smo čuli, da so se ojunčili Soričani in si postavili lastno električno centralo. Zanimanja za električno razsvetljavo takrat med našim ljudstvom še ni bilo. Za Sorico je prišla električno-strojna zadruga v Šmarci. Kdor je poskusil električno luč in uporabljal v občini ali kmetijske namene njeno silo, elektrike ne bo več opustil. Zato si marsikje žele električnih central, ki naj bi služile v kmetijske namene po deželi. Na svojo elektriko mislijo v Zg. Tuhinju, v Šmartnem v Tuhinju, v Komendi. V Radomljah jo v kratkem prično, v Domžalah jo baje še tudi to leto napravijo itd.

Kmetje iz Šmarce, Nožic in Homca iz lastne izkušnje lahko povemo, da je elektrika neprecenljive vrednosti kot gonilna sila in svetilna luč tudi pri najmanjšem kmetijskem posestvu. Gotovo je, da tako poceni električna gonilna sila in električna luč ne bo skoro nikjer mogoča, kakor je pri električno-strojni zadrugi v Šmarci, ker tukaj je le slučaj nanesel, da je tako ceno električna moč na razpolago. Kako smo pa prišli na misel, da se je ustanovila električno-strojna zadruga v Šmarci?

Živinorejska zadruga na Homcu je v svrhu izpopolnitve stremila za nakupom zadrugskega pašnika. Takšno primerno zemljišče se je nahajalo le v Šmarci pri bivši Bornovi tovarni, ki jo je imel pa v lasti g. Mejač v Komendi. Omenjeni pa ni hotel samega zemljišča odprodati, zato je zadruga kupila celo posestvo z vsemi pritliklinami vred.

Pašnik se je takoj vzorno melioriral. Poslopje je zadruga dala v najem. Preostala ji je pa dobra stalna vodna moč z dobro ohranjenim vodno-obratnim kolesom, za katerega pa ni bilo mogoče dobiti primerne izrabe.

Inicijativo za električno centralo je dal naš poslanec dr. Krek. Misel je bila dobra in je takoj vzklikala v srcih naših mož. Ustanovili smo električno-strojno zadrugo. Načrte za električno speljavo sta nam izdelali dve tvrdki A. E. G. Union in tvrdka Vojnovič & Comp. v Ljubljani.

Po daljših pogajanjih smo delo oddali tvrdki Vojnovič & Co., ki je svojo nalogo izborno rešila. Krasno nam je uredila centralo, kakor vidite na pričujoči sliki, hišne napeljave v popolno zadovoljnost izvršila tako, da je bilo vsled dobre naprave veselje ob posvetitvi prve luči še večje. Vsa čast tvrdki Vojnovič, ki jo v tem oziru vsakemu kar najtopleje priporočamo.

Luč je krasno bela brez kakih treslajev, ki se vsakemu zelo dopade in je že do danes združila 74 gospodarjev, ki imajo vsi lepo razsvetljene svoje hiše, hleve in dvorišča. Z velikim zaupanjem se tudi oprijemljejo motorne gonilne sile ter imajo že danes 14 elektromotorjev, od katerih so že nekateri v obratu v popolno zadovoljnost. Dela se brez vsakega truda in ob vsakem vremenu. Pri tem pa gospodarje veseli to, da tista oseba, ki je preje morala poganjati konje v gepeljnu, sedaj sama opravi delo na podu in to lahko v največjem dežju.

Elektrika je v resnici vesel pojav današnjega časa tudi za kmetijskega gospodarja. Zato naj si jo oskrbe kraji kjer je to mogoče radi cenene vodne moči. Premišljeno naj napravijo zadrugske električne centrale tam, kjer ni upati, da bi doseglo deželno električno

omrežje, kajti le potom zadrug bo de kmetijski odjemalec od električnega toka imel dobiček.

g. Boh. Sredna vas. V nedeljo, dne 7. t. m. se je vršilo v farni cerkvi slovesno blagoslovljenje nove zastave prostovoljnega gasilnega društva iz Srednje vasi. Zastava je lepo ročno delo in stane 1000 K. Za nabavo tega dragocenega umetniškega dela si je največ prizadeval sedanji mladi načelnik društva Ivan Hodnik, ki je v ta namen priredil tombolo in se na razne strani obračal za prispevke. Slavnostni govor je imel popoldne v cerkvi g. župnik Stržaj iz Koprivnika. Pri slovesnosti so bila udeležena tri zastopstva z zastavami domačih izobraževalno društvo, izobr. društvo iz Koprivnika in gasilno društvo iz Boh. Bistrice; slednje je slovesnost povečalo posebno še z lastno društveno godbo, ki je med sprevedom v cerkev ter pozneje pri prosti zabavi spretno zasvirala nekaj lepih komadov. — Ob zadnjem deževju je Bohinjsko jezero tako narastlo, da je stala voda mestoma čez cesto, ki vodi ob jezeru od Sv. Janeza proti Savici. — Kakor se čuje, začne deželni odbor v najkrajšem času graditi nov most pri Sv. Janezu ob iztoku jezera. — V noči od petka na soboto pred nedeljo presv. Trojice je sneg precej nizko pobelil hribe in povzročil za par dni občuten mraz. Pač čudna prikazen v mesecu juniju!

g. Živinorejci v kamniškem okraju se tem potom opozarjajo, da lahko po kresu dajo plemenske telice na zadrugi pašnik v Šmarco v pašo. Plača se dnevno od glave po 20 h. Če se pomisli, kolikega pomena je paša za plemensko živino in da živina toliko ali še več stane v hlevu, je znesek 20 h dnevno zelo nizek. Sprejemajo se le telice do enega leta stare.

g. Lučine nad Škofjo Loko. Kakor vsako leto, obhajali bomo tudi letos dne 15. junija kar mogoče slovesno god sv. Vida, našega farnega patrona. — Častilci sv. Vida in prijatelji lepe cvetoče narave, prihitite! Kdor si želi ob tej priliki ogledati našo novo krasno izpeljano, sedaj ravno dovršeno okrajno cesto, pohiti naj k nam, bodisi peš, z vozom, ali pa kolesom! — Lahko rečem: Krasna tura bo Ljubljana—Horjul, Lučine, Trata, Gorenja vas, Škofja Loka—Ljubljana! Gospodje turisti in kolesarji, kar na kolo, boste videli, da bo 15. t. m. v Lučinah lepo! — Že naprej kličemo vsem romarjem k naši farni cerkvi in vsem obiskovalcem našega mičnega gorskega sveta: Pristrčno pozdravljeni! — Naj še pristavim, da imamo v fari 3 gostilne za pokrepčanje.

g. Lukovica. Pred kratkim je nekdo na sejmu v Mengšu prodajal mlade prašičke, pod naslovom naše družbe. Govorilo se je, da ima naša družba slabe svinje, ker prodaja tako slab zarod. Poizvedovali smo o tem in dognali, da kupuje nekdo po Štajerskem prasce in jih prodaja pod našo firmo. — Naša družba ima namen, zboljšati našo domačo kamniško pleme, katero je že sedaj vsled svojih dobrih lastnosti daleč naokrog znano. Ko se je pred dvema leti

ustanovila naša družba, smo po celem kamniškem okraju iskali najlepših domačih prašičev in kupili smo 30 plemenških svinj. Te svinje smo požlahtnili z velikim nemškim plemenom Hoescheve reje. Sedaj zbiramo od tega zaroda najlepše in najboljše živali za plemo, slabo pa spitamo in prodamo mesarju. Dosegli smo s tem že sedaj precej lep uspeh. Zavod ima sedaj 50 plemenških svinj in dva merjasca. Od teh plemenških svinj, katere skotijo dvakrat na leto, izredimo veliko število mladitčev, katere silno lahko razprodamo ter dobimo od kupcev vedno pohvale, kako so živali zdrave in kako se lahko redijo. Kdor je enkrat pri nas kupil plemenške svinje, je prišel drugič zopet. In zakaj? Pri nas se izrejujejo prašiči naravno in se gleda, da se utrdijo. V ta name imamo velika tekalističa, kjer so prašiči ponoči in podnevu na prostem; proti mrazu in dežju imajo pa na tekalističu zgrajene male utice. V tekalističu je napeljana voda za kopanje prašičev. Svinje, katere kotijo, imajo zato poseben svinjak, mladitči pa že v starosti enega tedna pridejo poljudno na prosto, kjer se utrdijo in rijejo. Živali se krmlijo z surovo krmo. Pozimi peso, pleve, krompir, ječmen, ribjo moko, poleti so ali na pašji ali pa dobijo zeleno deteljo, mladitči tudi surov ječmen. Po večini je v zavodu čez 200 živali, vendar ne moremo vedno zadoščati naročilom. Mi prodajamo prasce od 10 tedna naprej po primerno nizki ceni. Ako kdo želi takih živali, se mora zgodaj obrniti na družbo, nikakor jih pa ne prodajamo prekupcem. — Prva kranjska prašičerejska družba v Lukovici d. z. o. z. Franc Capuder, preds.

g Moravče. Shod na Limbarski gori bo tretjo nedeljo po binkošti, in sicer v soboto popoldne ob 5. uri (20. junija) pridiga in spovedovanje, v nedeljo (21. junija) sv. maše, spovedovanje. Po deseti maši pa bo političen shod.

g Sv. Ana pod Ljubelom. Binkoštni prazniki so bili letos za mnoge šentanske občine veseli. Izvedelo se je, da bodo sorodniki pokojnega vojnega kurata Čarmana dobili zapuščino, ki je bila prvotno določena za novo faro pri Sv. Ani. Ker pa ni upanja na novo faro, tedaj je na prošnjo tržiškega gosp. župnika sklenilo škofijstvo, da se ta ustanova razdeli med sorodnike. Te dni so potegnili lepo vsoto v znesku 42.595 K 15 h. Pozneje se bo razdelilo med nje še 3622 K 94 h.

g Iz Tržiča. Zadnji dnevi pretečenega tedna so bili v znamenju silnega dežja, gromenja in toče. Po bližnjih gorah je zapadlo precej snega. — Z julijem dobimo novega organista, in sicer g. Nikota Loboda, ki slušbuje sedaj v Radovljici. — Ljudski dom bo kmalu pod streho, v nedeljo so že plapolale slovenske zastave na vrhu poslopja.

g Glasovi iz Zasavja. Nogo si je zlo mil posestnikov sin Jožef Prašnikar s Klenika pri Vačah, ko je v soboto popoldne, 6. t. m., pomagal voziti

velik mlaj. Oddali so ga v deželno bolnišnico. — Občni zbor »Ljudske hranilnice in posojilnice na Vačah« bo v nedeljo, 21. t. m. ob 7. uri zjutraj v kaplaniji. Člani povabljeni. — Odborniki zasavske kmečke zveze naj se važne seje v nedeljo 14. t. m. po prvi sv. maši na Vačah gotovo udeležijo. — Vsega kriv mora biti g. beneficijant na Vačah. Dne 28. maja je litijski financer v neki hiši na Potoku pri Vačah pečatil žgalni kotel. Ker je dotična stranka prej od kuhe plačevala po 1 K 80 h, a sedaj po 3 K, je pred dvema pričama financer rekel: »Pojdite se beneficijatu na Vače zahvaliti, ker je treba toliko več plačati!« Zadnja beseda o tem nečuvnem hujskanju še ni izrečena na pristojnem mestu. — Z dež. dokladami vznemirjajo liberalci, ko so nehali potiti telečjo kri, po naših hribih one, ki radi škilijo v liberalne časopise. Saj so prej liberalci sami silili, naj se zvišajo doklade. Če bi jih liberalci zvišali, bi varovali samo bogatine. Ker pa je naša stranka varovala malega moža in izdatno obremenila velike davkoplačevalce (rudokope, železnice, tovarne itd.), zato taka jeza. Prejšnja in nova doklada na vino znaša pri litru 8 vinarjev. Naj vsaj oni pijanci, ki poganjajo celo svoje premoženje po grlu, plačajo za ljudske potrebe pri vsakem litru vina po 8 vinarjev, predno padejo občinam na rame! — Litijski župan Bric je po svojem očetu prevzel hišo in posestvo in je torej posestnik, četudi liberalci drugače lažejo. — Župnik za liberalce. Bivši župnik Berce, ki ne mašuje in piše v »Slovenski Dom«, je v tesni zvezi z našimi liberalnimi agitatorji. To se je pokazalo zopet na binkoštni ponedeljek. V liberalnih časopisih se je vabilo takozvane »častilce« sv. Cirila in Metoda na Bercetov sestanek v Št. Lampert. Domačemu ljudstvu na čast povdarjamo, da naših kmetov ni bilo blizu. Berce in zagorski Taufer sta morala udeležence s seboj pripeljati. Pridružilo se je še par zagrizenih nasprotnikov cerkve. Vsi so potem delali govorance in napitnice v Vrtačnikovi utici. Pokazala pa je ta družbica, da bodo liberalci zopet tajno rovali in hujskali. Liberalci pišejo, da je bil Berce radi napitnice tako ginjen, da ni mogel odgovoriti; ne povedo pa, ali je bil ginjen od »grenkega« ali od »sladkega«.

Dolenjske novice

d Boštanj. Na binkoštni ponedeljek se je vršila velika slavnost v Salezijanskem zavodu na Radni. Slavnost se je vršila v čast Brezmadežni in je bilo k njej povabljen tudi ljudstvo iz okolice, ki se je odzvalo v obilnem številu. Potem se je vršila na vrhu javna telovadba, pri kateri so gojenci zelo lepo izvajali razne proste vaje. Zvečer je bil ves zavod čarobno razsvetljen, v parku pa je svirala mlada salezi-

janska godba ter pel boštanski pevski zbor. — Letina nam kaže letos prijaznejše lice kakor lani. Mraz je sicer sempatje oplazil kak oreh ali brajdo, tudi sadje se je zelo obrilo, ali v goricah se nam trta še vedno veselo smehlja, obetajoč nas jeseni razveseliti. Ohrani Bog te v cvetju! — Prejšnjo nedeljo je imela pri nas vajo sevniska požarna bramba. Spomnili smo se ob tej priliki, kako bi bilo v Boštanju ali Dolenji vasi potrebno gasilno društvo. Toda od naših boštanskih naprednjakov seveda ne moremo pričakovati kake koristne naprave! — V kratkem se zopet prične z delom pri zgradbi vile »Loiz«. Ta močna stavba bo viden dokaz boštanske naprednosti. Čuje se, da se bo del poslopja priredil v muzej, kjer se bodo hranile boštanske znamenitosti, na primer fotografije naših vzornih cest, sklep o odkupnini bire, rekurzi in pritožbe zaradi organistove plače in z njo v zvezi 80odstotne občinske doklade, pred vsem pa slavnoznana Lojzetova zibka.

d Cerkveni shod na Gorjancih. Pvi shod na visokih Gorjancih bo prihodnjo nedeljo dne 14. t. m. ob 10. uri.

d Iz Cerkelj na Dolenjskem. Dne 24. maja 1914. je bil občni zbor kmetijske podružnice in volitev novega odbora. Za načelnika je bil izvoljen g. Jože Račević, odločen pristaš katoliške stranke. Tudi drugi odborniki so naši somišljeniki, razen enega, ki ima pa zmisel za gospodarstvo. Liberalci kot taki se volitev niso udeležili, čeprav so imeli podružnico dosedaj v rokah. Najbrž jih je bilo sram, ker so tako imenitno gospodarili, da še inventarja ni bilo mogoče sestaviti. Zasluga prejšnjega nadučitelja Bohinca! Upamo, da bodo naši možje vse popravili. — Proti sklepu občinskega odbora, da se ne dá nobeni osebi licenca za godbo in ples, so vložili nekateri pritožbo. Da bo imel ta protest uspeh, je razvidno iz tega, ker je vzel v roke celo zadevo znani Hanzi. Ravno pravega so si izbrali! Ta protest ima pa to zanimivost, da nosi podpise občinskih odbornikov, ki so podpisani tudi na zapisniku takratne občinske seje! Čudne glave!

d Kal pri Št. Janžu. V nedeljo, dne 14. junija, je shod sv. Antona. Ob 6. uri in ob 10. uri sveta maša. Popoldne ob pol 3. uri litanije. Spovedovalo se bo že v soboto zvečer od 5. ure naprej; proti večeru litanije, ob 8. uri. V nedeljo v jutro se bo spovedovalo od 4. ure naprej. Za postrežbo daljnim udeležencem shoda sv. Antona bo v gostilni gosp. Alojzija Podlogarja kakor lani poskrbljeno.

d Litija. Rudokop, ustanovljen pred 30 leti, ki je pa kmalu iz različnih vzrokov izh. al, se namerava zopet obnoviti; vsaj tako se govori. Na vsak način bo pa rudokopna topilnica močno povečala svoj obrat. Prizidavajo se nova poslopja, tudi dva nova dimnika stojita, eden visok nad 60 metrov in drugi nad 40 metrov. Vsa nova prava bo tako urejena, da dim ne bo več škodoval sosednim zemljiščem. Dosedaj je imelo kakih 60 delavcev v topilnici zaslužek; po novem letu, ko bodo vsa dela gotova, bo pa dobilo zaslužek petkrat toliko delavcev. Zanimivo je dejstvo, da so ravno kmetje prisilili topilnico k temu koraku, da bo povečala in zboljšala tovarno. Vsa leta, kar obstoji topilnica, so se kmetje po su-

sednih vaseh pritoževali, da jim dim iz topilnice dela veliko škodo na poljedelstvu. Dasi je bila škoda očitna in leto za letom hujša, se merodajni krogi niso prav nič ozirali na pritožbe kmetov. Gospodje so kmete zavračali s trditvijo, da ima topilnica pravico žgati rudo kakor zna in hoče; če komu ni prav, mu je prosta pot tožbe. Tudi prizadeti občini Litija in Hotič nista mogli nič storiti proti temu; za odločen nastop ni bilo dovolj poguma in ne denarjal. Topilnica je pa vsem oblastnjem zagrozila, da takoj opusti tovarno, če bi se oziralo na pritožbe kmetov! Prizadeti posestniki so se obrnili na Kmečko zvezo. Dekan Rihar je potem Kmečke zveze vložil pritožbo na rudarski urad v imenu oškodovanih kmetov. Na to pritožbo se je vršil komisijski ogled v tovarni, kamor je dekan na svoje stroške povabil strokovnjaka, ki je zastopal kmete in dokazal škodo dima. Zdaj so šele merodajni gospodje videli, da se gre zares. Zastopnik topilnice je zopet grozil in se pritoževal zoper kranjske sovražnike industrije. Voditelj komisije rudarski svetnik si je pomagal iz zadrege s tem, da je zahteval od pritožnikov gotov znesek za stroške nadaljne preiskave škode, povzročene po dimu. Upal je, da denarja ne bo in se tako izogne neljubi zadevi. Toda pritožniki niso izgubili poguma; zahtevani znesek so kmalu zložili in odposlali rudarskemu uradu. K preiskovalni komisiji so bili povabljeni poleg prizadetih še različni izvedenci vseh oblastnih; preiskava se je vršila na zemljiščih pritožnikov. Poslanec Povše, ki je že prej posredoval za pritožnike in sploh stal na strani Kmečke zveze, se je, dasi zelo bolan, osebno potrudil priti tja dan na pomoč pritožnikom. Kot mož strokovnjak je že na licu mesta, na različnih nasadih dokazoval škodo vsled svinčenega dima in pozneje je z daljšim strokovnjaškim govorom, ki se je vzel na zapisnik, celo komisijo prepričal velike škode za kmetijstvo! Končno je komisija vzela s seboj vršičke različnih nasadov, poškodovanih vsled dima, in celo zemlje iz obližja topilnice, kar se je vse poslalo na Dunaj v kemično preiskavo, ker komisija ni bila v položaju odločilno določiti škodo; to pravice ima le po kemični preizkušnji. Ko je kmalu potem res kemična preiskava došla svinca na nasadih, v zemlji pa celo več odstotkov svinca, ki je padal z dimom na zemljo skozi več let, da, če bi se še nadalje v tem položaju obratovalo v tovarni, bi se izplačalo tovarni vso zemljo okrog tovarne pokupiti in prekuhat, toliko je svinca v zemlji; je potemtakem bila škoda vsled dima sijajno dokazana! Topilniški gospodje so bili tudi prepričani, da imajo po tem načinu sami zgubo, ker gre toliko svinca v škodo. Niso se pa odločili tovarno opustiti, kakor so prej govorili, ampak tovarno povečati in vse tako opremiti, da ne bo mogoča več zguba svinca in da bo izključena še kaka škoda na kmetijstvu vsled dima! In tako je zdaj vsled odločnega nastopa Kmečke zveze vse zadovoljno! V prvi vrsti kmetje, tovarna sama pa tudi Litajska okolica je pa še posebno zadovoljna, ker bo s povečanjem tovarne prišlo več delavstva, več zaslužka, več prometa! Vsi kmetje pa, v lastno korist, oklepajmo se Kmečke zveze!

d Radeče pri Zidanem mostu. Dne 28. maja smo v Goreljah pokopali Antonijo Kovačič, pošteno in vzgledno dekle. — Trta nam letos prav lepo kaže. Nimamo sicer velikih vinogradov, pa smo vendar veseli, če bo kaj užitka, ko smo imeli več let zaporedoma veliko truda, pa nič sadu!

d Škocijan pri Turjaku. Na binkoštni ponedeljek smo imeli lepo uspeli shod. Govoril je deželni poslanec g. Škulj. V daljšem, jedrnatem govoru je razložil novi šolski zakon, ki so ga navzoči z velikim zadovoljstvom odobraval. Nato je pojasnjeval nove deželne naklade, s katerimi so pri nas razni neklerikalci šarili in dvigali ljudstvo k punktu proti S. L. S. V jasni semintja šaljivi obliki je gospod poslanec podal o davkih pravo sliko, iz katere smo izprevideli, da so davki za nas tu nižji, ne pa višji. Podal je tudi sliko o delu liberalcev, s katero je par navzočih tako zadel, da so takoj izginili s shoda. Živahno odobravanje je spremljalo s krepkimi dovtipi osoljeni govor gospoda Škulja. Nato je poročal državni in deželni poslanec gospod Jaklič o delu v državnem zboru, o delegacijah ter o splošnem političnem stanju. Navzoči so z zanimanjem sledili poljudnemu govoru. Na razna vprašanja sta poslanca izdajala pojasnila in odgovore. Sklenilo se je, delati za cesto, ki naj bi našo faro vezala z deželno cesto Turjak — Dobropolje skozi Ponikve. Med govori je svirala vrta naša orlovska godba in pel naš moški zbor. Udeležba je bila najboljša.

d Od Sv. Trojice. Flajs, naročnik »Sl. Doma«, v Dulah, zmerja našega gospoda župnika s »privandracem«. Jeli pozabil, da je tudi on »privandral« od drugod v našo občino. Pa še hiteti je moral! — Dolži g. župnika slabega gospodarstva, da je nad 2000 kron cerkvenega premoženja zapravil. Koliko je resnice? Sedanji župnik je prejel od prednika 1123 kron (torej ne nad 2000). Flajs se čudi, kam je šel denar. Pogleda naj nove klopi v cerkvi, nove stopnice, novo ograjo, šenturski zvon (stal je 2600 K), popravila v Gabrijelih itd. Ves denar so zložili dobrotniki cerkve prostovoljno. Občinske doklade ni bilo nobene zato. Ali je Flajs kaj globoko segel v žep, nam ni znano. Očita občinsko doklado za organista. Kdo je zahteval večjo plačo? Ali župnik? Ali ne nekdo drugi? Koliko pa znaša doklada za občinskega tajnika? Seveda Flajsu je samo organist odveč. On bi najraje videl, da bi ne bilo nobene cerkve in nobenega duhovnika. Ti so mu trn v peti. — Volilci! Ta možiček je zvit. Farbal bo vas na vse pretege. Nič mu ne verjemite! Nobenemu ni pomagal in ne bo. Ako hočete, da bo deželni odbor šel naši občini na roko, volite dobre može brez Flajsa. Deželni odbor je storil trziškim občanom več mnogo dobrega. Letos bo postavil nov vodovod v Trzišču. Mnogi posestniki so dobili razne podpore. Kdo je vse to izposloval? Flajs? Ne, ampak tisti črni klerikalec, ki ga Flajs najbolj črta. Zato, volilci, pomislite, katera stranka vam lahko pomaga, katera pa vas samo farba. Volite pametno, in videli boste, da znajo vaši može gospodariti brez Flajsa in Jelenca. Poglejte št. Rupert. Prej so gospodarili liberalci, ljudje so plačevali visoke doklade, sedaj so na krmilu može ljudske stranke,

in ti so znižali doklade za 18 vinarjev pri kroni. Naj bo Flajs prepričan, da se ne bo svet podrl, če se podere njegov županski stolček. — Volilci, pridite dne 15. t. m. vsi na volišče in volite te-le može: V prvem razredu (bele glasovnice). Odborniki: Fran Prijatelj v Trzišču; Knez Alojzij na Trati; Knez Jožef, Skrovnik; Repovž Simon, Zg. Mladetiče; Pelko Janez, mlajši, Trzišče; Dolenšek Jožef, Gabrijele. Namestniki: Vidmar Jožef, Gabrijele; Virant Jožef, Polje; Grozde Anton, Medvedjek. — Drugi razred (modre glasovnice). Odborniki: Zadnik Anton, Gabrijele; Cimerman Franc, Medvedjek; Majcen Vincenc; Kapla vas; Orešek Jožef, Vodale; Janežič Jožef, Zg. Mladetiče; Borštnar Alojzij, Bruna vas. Namestniki: Jereb Janez, Vodale; Stussek Martin, Vrhek; Hočevan Jan., Sp. Mladetiče. — Tretji razred (rdeče glasovnice). Odborniki: Okorn Karel, Trzišče; Stussek Janez, Trzišče; Kobal Fran, Gabrijele; Renko Janez, Pijavce; Markovič Janez, Polje; Lindič Janez, Trzišče. Namestniki: Tratar Anton, Skrovnik; Lenarčič Janez, Gabrijele; Starič Jožef, Sp. Vodale. — Volilci, bodite složni, ne cepite se, in zmagaja je vaša. Morda komu ta ali oni kandidat ni popolnoma všeč. Toda sedaj mora vladati edinstvo, da ne zleze Flajs v odbor.

d Škocijan pri Mokronogu. Na binkoštni torek smo imeli celodnevno češčenje presvetega Rešnjega Telesa. Bilo je nad 600 ljudi pri svetem obhajilu. Cel dan so prihajale množice molit v cerkev. Durjava je pa ves dan motil pobožnost z gramofonom. Ljudje so se hudovali. Peter se pa ni zmenil. Misli, če imata s Činkoletom občino v rokah, da sme nage može obešati po steni in razsajati, kadar ljudje molijo. — Kako so škocijanski liberalci, ki polegajo brez dela, zabavljali čez deželne doklade. Izračunalo se je pa, da daje dežela vsako leto dvakrat toliko za škocijansko občino kakor vsi občani deželi. In vendar znaša deželna doklada samo 55 odstotkov, občinska pa 85 odstotkov. — Liberalci se izgovarjajo na župnišče, češ za popravo moramo prispevati. Za župnišče so res odločili 6 odstotkov, zvišali so pa občinske doklade za 12 odstotkov, kam je šlo potem drugih 6 odstotkov? — Da vsak zve, kako je z župniščem. Vsa poprava je proračunana na 4800 K, četudi bo v resnici stala manj. Od tega plača občina nekaj, cerkev nekaj in vlada nekaj. Govore pa, kakor da bo dala vse občina. Za župnišče torej in gospodarska poslopja, kjer so bili nekateri deli pred 10 leti popravljeni, nekateri pa že 100 let ne, bo dala občina skozi 4 leta po 6 odstotkov, za šole pa daje že več let in bo še dajala po 50 odstotkov na leto. Samo letos nad 5000 K. Če klerikalci bodisi za župnišče, bodisi za kaj drugega dajo le prostovoljne darove, to liberalci kričijo. Oni pa smejo davke nakladati kakor se jim zdi.

d Šmarjeta. Preložitev ceste čez Zaboršt je zdaj čisto gotova stvar. Dne 28. maja ob dveh popoldne sta se deželni odbornik gospod dr. Lampe in gospod uadsvetnik Klinar na licu mesta vpričo članov okrajnega cestnega odbora popolnoma dogovorila in pogodila tako z veleposestnikom g. Ulimom kakor z drugimi gospodarji, po katerih svetu bo nova cesta izpejjana.

In že 30. maja se je v seji deželnega odbora sklenilo sledeče: »Ker se je dosegel sporazum za čestno korekturo Zbure — Šmarjeta, se naroča stavbnemu odboru, da čim prej priredi razpis izgradbe. Ni daleč dan, ko se bo davna želja prebivalstva izpolnila. Kmalu se bo videlo, kako grdo so liberalci lagali, kako neopravičeno so se potem nekateri jestili, češ: »Hladnik in Lampe sta čisto zopet za 20 let pojedla. Resnica je, da sta ugrava dva gospoda vse storila, da se je ta stvar slednjič vendar srečno rešila! Čast in hvalo vrhmu poslanecem! Dobri ljudje se pa zopet tu očitno lahko prepričajo, da liberalcem ni nič verjeti! Nova cesta bo jasen dokaz, da Slovenska Ljudska Stranka res dela le za blagoe kmeti, kajti edino le ta je to čisto izposlovala. Zato pa noben pameten Šmarjetčan naj nikoli ne drži z drugo kakor s Slovensko Ljudsko Stranko!«

Šmarjet pri Litiji. »Biti slovenske krvi bodi Slovincem ponos,« tako nam kliče pesnik in isto ponavlja naša podružnica Slovenske Straže, ko toplo priporoča nove razglednice v prid obmejnim Slovincem, ki se dobijo v prodajalni gospoda Ernesta Drčarja. Istega gesla se tudi zavedajte, ko kupujete razno blago, kakor cikurje, žveplenke, milo, voščilo, papir itd., ter zahtevajte dosledno po prodajalnih blagih, ki ga zalaga Slovenska Straža. Kadar ste primorani obiskati gostilno, vedite, da so nabiralniki Slovenske Straže v teh-le gostilnah: Rozina (Ustje), Hostnik (Cerkovnik), Felic (Cervoca), Rus (Javorja). In ko se bo v kratkem pobirala podružnična članarina po hišah, spomnite se premožnosti, da je letos posebej pomembno leto! — Meseca julija, najbrž 14. pa pridite v Društveni Dom poslušati o slavni zgodovini naših pradedov! — V velikih skrbih so tukajšnji dobri starši, ki so prisiljeni po razmerah posiljati sinove in hčere v tukajšnjo predilnico, da se jim le ti med tujim delavstvom ne spridijo. Kajti precejšen del delavstva je tako globoko zakopan v grdo govorjenje in življenje, da boli vsakega trezno mislečega človeka. Ali se tovarniški podjetniki res čutijo popolnoma oproščene vsakega vplivanja in skrbi za postalno življenje uslužbencev? Če bo šlo tako naprej, se bodo pač starši desetkrat premislili, preden pošljejo otroka v tovarno. — Biti slovenske si v zupnik in četrto na ceno obromanih oken je v Društvenem Domu. Zato pa se sklenilo dobiti in posameznih sosesk, da imajo vsi ena z ročami. Zato pa le v nekateri domo videli, kje rastejo najkrajše napotni. Društveni Dom naj bo po vsem lepem videti lepše smertniški hram!

Volitvam občinskih, volilnostnega in krajevnega odbora. Družnim poslanecem gospod Stani Karol, kaplan v Litiji, se je preselil v Domu vas pri Litiji.

Žalostna. Tuhili smo slišali pravičilo. V tužni stiski se prinesel »Domoljub« slišati tužno: »Začelo se je. Dne 10. maja se nagadil ostanek ob 8. uri Josip Kastelica Antona Čoza in Vilka Dubrava. Nagadil ga je s 30 cm dolgim krivcem, brusem na dve strani in nasadil na nogo dolg drug. Seveda pa se na poti proti Litiji in ga začel sekati po glavi. Litika in ga bil ubil, da mu ni čez utegnil križec iz oči. Čoza so odnešeli k zdravniku. Kastelica

lica pa v zapor. Na celi notici je resnično samo to, da je bil Anton Čož dne 10. maja okrog 8. ure zvečer v resnici napaden in na glavi poškodovan ter so nato orožniki na obdolžitev Antona Čoza Josipa Kastelice aretirali, na kar se je proti njemu uvedli predprijetki. Josip Kastelica pa tega napada ni zakrivil in je pri celi stvari popolnoma nedolžen, česar mu ne bo težko dokazati, ker je bil ob času kritičnega večera doma.

Notranjske novice

n Postojna. Na našo občino je legla globoka žalost in grenkoba. Naši postojnski naprednjaki hodijo okoli s povešenimi klobuki in črnimi kravatami. Prišlo je namreč na dan, oh, da bi nikoli ne prišlo, da je oče Lavrenčič, slava in ponos Notranjske naprednosti, največji gospodarski talent na Pivki navaden gospodarski čvekač! Župan je, podžupan je bil, glava cele občine, ud gospodarskega odseka in nazadnje pa taka sramota. Ravno deželni odbor, zoper katerega je po celi Notranjski zabavljal in katerega gospodarstvo je v nič deval, mu je dokazal, da je postojnska občina pod njim in njegovimi naprednjaki prišla čisto na nič! Deželna revizija je pokazala, da je njegova občina najbolj zanikrna na celem Notranjskem, da je njegov gospodarski odbor tak, da ga bo vlada na vse vetrove signala! Občina je zakopana v take dolgove, da bodo še naših otrok otroci plačevali, da bodo črni! Pomislite ljudje božji, nad šeststo tisoč kron! Človek bi kar okoli padel, ko sliši te številke. Delali so pa tako, kakor bi se v zlatu valjali, pa še grošev nimajo! In tega moža, ki je kot večletni podžupan in član gospodarskega odseka, soodgovoren za te gospodarske kozlarije, so liberalci kandidirali za državnega poslanca. So ga vozili okoli kakor Bošnjak medveda in ga kazali za »mušter« vzglednega gospodarja. — Hvala deželnemu odboru, da je razkopal v občini ta gnoj, da saj vemo pri čem, da smo! No, zares prav lepe reči so prišle na dan in postojnski liberalci so zares lahko ponosni, da fano nosijo v »sumnem« gospodarstvu. Notranjski volilci pa sedaj lahko vriskajo, da ostanejo gospodarski talenti, kakor je Lavrenčič lepo doma, da ne bo treba gledati te siromastične na Dunaju. Naj vsa ta reč lepo doma ostane! Še liberalci so veseli, da je Lavrenčič propadel, ko so zvedeli, kakšne papirine imajo v občinski blagajni v Postojni! »Jaz ne vem,« mi je eden rekel, »ali smo radi liberalci na glavo padli, da smo hoteli tega moža kar na Dunaj poslat, da bo nam gospodarski. In, ja, kaka sveta se suče, ne samo drugod, ampak tudi v Postojni. In župana Lavrenčiča je zasledila, pa zelo postojno!

n Velika dolina. V »Sloven. Narodni« je napisala nekdo njena duša razpravo,

v kateri primerja delovanje naše rajstajznove posojilnice z liberalno hranilnico in skuša dokazati, da je liberalna posojilnica boljša od naše kmečke posojilnice. Na tisto razpravo odgovarjamo kmetje to-le: Glavna in edina sigurnost za hranilne vloge so člani. Naša posojilnica jih ima 923, liberalna le 728. Kje je torej večja varnost, o kateri vedno kričite? Nadalje dokazuje tudi denarni promet liberalne posojilnice, da teče v njo denar kapitalistov bogatcev, med tem, ko je naš zavod po večini opora malih in srednjih kmetov. Pri nas je kmetov denar, pri onih denar mogotcev, zato imajo nekaj stotisočev kron več vlog. Glavna stvar pa je, da kmečka posojilnica podpira res dobre in človekoljubne naprave in deli podpore v splošne koristne namene. Naša posojilnica daje vsako leto znatne podpore pogorelcem, kmetovalcem, oškodovanim vsled vrmenjskih nezd, podpira koristne gospodarske in izobraževalne organizacije. Od liberalne posojilnice pa nima naša javnost in naši kmetje ničesar! Tam, kjer liberalci gospodarijo, nima sploh noben prost človek besede. Vsaka reč tako uredijo, da je povsod zraven nekaj »izvoljenih ljudi«, ki imajo po več deležev in ne puste nikogar zraven. Denar odločuje, deleži, ne člani! In to je bilo vedno tako na Notranjskem. Liberalcem je bil vedno denar vse, človek nič. Nam je pa vedno pred očmi človek, njegova vrednost in poštenost. — Nekaj spominov na zadnje volitve. S kakšnimi surovimi se ima boriti na Krasu S. L. S. se razvidi iz tega, da sta dva liberalna surovaka napol ubila 2 naša mirna fanta na Topolcu. — Jablanska občina je bila pohvaljena. Nekaj poslanec je pisal našemu možu, da bodo na take volilce gledali skozi veliko okno. Može razumejo, koga naj voli kmet. Korajža, zavednost pa bojaželjnost je prišla v njih vrste. — Dobro jo je izkupil na dan volitve v Vrbovem neki Bistričan. Ravno tako trije Kuteževci, ki so šli ob agitaciji za kaplanom v Trepčane, da bi ga ovirali. Vsa vas se je zbrala, take litanije so slišali, da jim je bila nazaj gotovo težka pot. Kaplan jih je vabil, naj gredo še za njim, pa jim ni več šalo. Kuteževo naj zdaj tja gleda, kamor je volilo. Vrbiča je nekaj liberalna. V Vrbovem hočejo biti trije ali štirje skridi liberalci. Ne bo šlo. Kar pokažimo se! Če smo ločeni od volitvah, če volite z verskimi nasprotniki, bomo telko skupaj orali. Mi smo javni in se ne bojimo. Se bo vihrala zastava z velikimi, rožnatim šopom v Vrbovem, kakor na dan volitve. Zda čaka novih zmag!

n Št. Vid pri Vipavi. Veliko veselje je zavladalo med našimi liberalci, ko so vkljub tolikemu agitiranju zmogli 1 glas večine pri zadnji drž. zborni volitvi. Prav »ubranec« so jo nekateri uresali po Št. Vidu po zmagi, seveda ne toliko zaradi zmage, pač pa zaradi preobito žvižgitega alkohola. Pravijo tudi, da jim ni toliko zaradi te zmage, ampak da mora liberalna stranka zmagati tudi

pri prihodnji občinski volitvi. Občinsko načelstvo jim baje zato ni všeč, češ, da jih plesat ne pusti. Zadosti žalostno bi bilo za vsakega gospodarja, ako bi se zaradi takih stvari dal preslepiti. Tudi mladeniči, zlasti starejši, bi že mogli uvideti, da je ples nepotrebna razvada, ki ne prinaša nikomur najmanjše koristi. Ali bi ne bilo veliko lepše, da bi si ustanovili mladeniči pevsko društvo, pri katerem bi imeli vsak čas pošteno razvedrilo! Kmetje in gospodarji, nikar se ne pustite strašiti od gotovih ljudi, ki trobijo, da naj le propade mlekarna, kakor se je neki liberalec pred kratkim izrazil v neki gostilni, ki je tudi sam član zadruga. Ali ne prinaša našim kmetom poleg vinskega pridelka, največ dohodkov mlekarna? Ali ni ravno zaradi mlekarske in živinorejske zadruge živinoreja v zadnjih letih tako lepo napredovala v naši občini? In to je vse delo naših mož in naših poslancev, ki so izvajali toliko podpora našim zadrugam in posameznikom, ki jim homo vedno hvaležni.

n Žirovske novice. V nedeljo, dne 14. t. m. priredi žirovska šolska mladina predstavo v korist ubogim učencem, da se lahko udeležijo šolskega izleta na Bled. Predstava s petjem, deklamacijami itd. se vrši v šolski sobi prvega razreda v Mrovcevi hiši. Vabimo zlasti starše, da se udeležijo prireditve. — Zadnje čase se je čulo od nekaterih strani, češ, da z Račevsko cesto ne bo nič. Poizvedeli smo na najmerodajnejšem mestu, da so take govorice neutemeljene. Cesta skozi Račevo se bo gradila, kakor hitro bo le mogoče. — Vsi prav težko pričakujemo gradbo novega mostu čez Soro v Žireh. Most bo kakor čujemo železen, ter bo delan in dodelan še letos. — Nove stavbe rastejo pri nas kakor gobe po dežju. Žal, da deževno vreme letos precej nagaja. — Slomškova zveza ima prihodnji četrtek svoje zborovanje v Žireh. Predavanje bo imel g. šolski vodja L. Hladnik. Povabljeni so vsi prijatelji poštenega učiteljstva. Ker bo 17. t. m. mimo nas dirka avtomobilistov, katere se udeležijo tudi člani cesarske hiše, se pozivljajo s tem hišni posestniki ob cesti, da razobesijo zastave!

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6
(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, za katere lamči dežela Kranjska, in jih obrestuje po 4³/₄% brez kaknega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Romanje h Gospej Sveti z izletom na Vrbsko jezero

in v Celovec se bo vršilo po dogovoru z nekaterimi našimi organizacijami za **Ljubljano, ljubljansko okolico, kamniško okolico, Dolenjsko in Notranjsko** že v **nedeljo, dne 21. t. m.** Člani in članice naših organizacij, dvignite se na to res lepo romanje! **Posebni vlak odpelje iz Ljubljane v nedeljo, dne 21. junija, ob 3. uri 3 minute zjutraj** z državnega kolodvora v Šiški. Udeleženci iz Vižmarjev in iz Medvod lahko tudi na teh postajah vstopijo. Iz Vižmarjev se odpelje posebni vlak ob 3. uri 11 minut, iz Medvod pa ob 3. uri 20 minut. Do Jesenic vlak nato ne obstane. Na Jesenice se pripeljemo ob 4. uri 46 minut, z Jesenic se pa popeljemo naravnost v Gospo Sveto, kamor se pripeljemo ob 6. uri 5 minut zjutraj. V cerkvi pri Gospej Sveti homo imeli sv. mašo s pridigo (č. p. Teodor Tavčar O. F. M.), ogledamo si prestol, kjer so vstoličevali v slovenskem jeziku koroške kneze, in zajtrkujemo.

Iz Gospe Svete nas popelje naš poseben vlak v Celovec ob 9. uri 51 minut, v Celovec se pa pripeljemo ob 10. uri 3 minute. Ogledamo si nato mesto; ob 12. uri je skupno kosilo. Opozarjamo, da naj se skupnega kosila vsi izletniki in izletnice udeležijo, ker ne gre, da bi se potikali v Celovcu. Ob četrt na 1. uro moramo odriniti k Vrbskemu jezeru, da nas bo parnik pravočasno pripeljal po jezeru na Otok, kjer bodo pete litanije.

Naš posebni vlak se odpelje iz **Celovca glavni kolodvor** ob 7. uri 3 minute zvečer. Udeleženci naj pazijo, da vlaka ne zamude, ker če se kdo pelje z drugim vlakom, bo moral plačati sam celo vožnjo.

Na Jesenice se pripeljemo ob 8. uri 27 minut zvečer, z Jesenic se odpeljemo ob 8. uri 34 minut in se pripeljemo v **Medvode** ob 9. uri 44 minut, v Vižmarje ob 9. uri 53 in v Ljubljano (Spodnja Šiška) ob 10. uri 2 minuti ponoči.

Udeleženci naj naznarijo, če se udeležijo skupnega kosila v Celovcu in zajtrka pri Gospej Sveti. Skupno kosilo (juha, meso, prikuha, kruh) bo stalo 80 vinarjev.

Kdor se želi udeležiti tega romanja, naj to nemudoma javi na naslov: **Slovenska krščanskosocialna zveza v Ljubljani, »Ljudski dom«, kjer se dobé od ponedeljka 8. t. m. naprej v pisarni v I. nadstropju že legitimacije za vožnjo**, in sicer skupno za vožnjo z vlakom in parnikom za III. razred tja in nazaj 6 K 50 vin., za II. razred 10 K. Zunanji udeleženci naj pošljejo denar po pošti nakaznici **do ponedeljka 15. t. m. nakar takoj dōbe legitimacije.** Javite to v vseh naših društvih! Na noge h Gospej Sveti in na divno Vrbsko jezero!

Odbor S. K. S. Z.

Odbor J. S. Z.

Pod naslovom: **Odlično bol lajšajoče sredstvo** sem bral pred kratkim oglas, v katerem je č. g. M. Stich, župnik, Klein-Schweinbart, p. Drassenhofen, Nižjeavstr., poročal o nekem izvrstnem bol lajšajočem sredstvu po imenu Salviol. To zdravilo je baje dobro pomagalo g. župniku in nekaterim njegovim prijateljem in se je radi tega odločil opozoriti na imenovano sredstvo.

Ker sem i jaz sam imel priliko, spoznati odlične lastnosti Salviola, me je ta oglas nemalo zanimal in sem se zbog tega odločil, tudi nekaj napisati o Salviolu in trpeče nanj opozoriti, ker je res želeli, da postane odlično sredstvo splošno znano.

Tu se je dogodil sledeči slučaj: Neka gospa, ki je došla sem z Dunaja, se je pritoževala o hudih bolečinah v nogah. Zdravnik je dognal, da trpi na ischias. Navzlic temu, da je uporabila različna sredstva in zdravila, se ji stanje ni zboljšalo in se je začela bati, da ji noge popolnoma ne ohrome. Po uporabi Salviola je pa že čez kratek čas mogla vrniti se na Dunaj.

Od tega časa ne manjka tu pri nas Salviol v nobeni hiši. Ljudje jemlje Salviol sabo na delo ali na večja pota, da se varujejo pred utrujenjem.

Mnogi so uporabljali Salviol tudi pri notranjih boleznih, kot želodčnih bolečinah, krčih, nezavesti, pomanjkanju teka, z najboljšim uspehom kot kapljice na sladkor. Pri teh boleznih olajša Salviol bolečine.

Mene so že večkrat ljudje prosili, naj jim naročim Salviol in sem ob takih prilikah slišal samo dobro. Vem pa tudi iz lastne izkušnje, da je Salviol izvrstno sredstvo ne samo pri revmatskih bolečinah, temveč tudi pri prehlajenju, protinu, prenapetju in ožuljenju po velikem naporu ali dolgem potu, pri glavno- in zobobolu in ga radi tega priporočam vsem trpečim.

Navzlic tem odličnim svojstvom je Salviol v primeri z drugimi zdravili jako cen. Ni ravno potrebno, da se naroči velika steklenica za 2 K 50 h ali taka za 1 K 25 h. Zadošča mala steklenica, ki stane s poštnino vred samo 80 h. Kdor pa naroči šest takih steklenic, ga stanejo iste 4 K s poštnino vred. Zaradi tega je najbolje, ako več oseb skupaj naroči.

»Salviol« se izdeluje v lekarni »Pri dobrem pastirju« v Litvi na Moravi, kamor naj se tudi naslavljajo vsa pisma in naročila. Razpošilja se na vse kraje Avstro-Ogrske. — Upam, da bode vsak najbolje zadovoljen, kdorkoli bode naročil Salviol.

Joh. Hranek, kaplan,

Detrekövaralja, požunski kom., Ogrsko.

Društveni vestnik

Izobraževalno društvo v Hrušici pri Ljubljani priredi dne 12. julija 1914 celodnevno slavnost ob priliki blagoslovljenja »Našega doma«.

Bratska društva se prosijo, da se kolikor mogoče ozirajo na ta dan in ne prireajo veselice. Natančen spored se še objavi.

V nedeljo, dne 5. julija, pohitimo v Ljubljano! Vse, ki so bili lani na slovenskem katoliškem shodu, pa tudi vse druge somišljenike in somišljenice iz Ljubljane, okolice in bližnjih krajev ob železnici vabimo, v nedeljo, dne 5. julija, pohitite v Ljubljano na veliko narodno in versko proslavo praznika svetega Cirila in Metoda. Naj bo to velik slovenski tabor, ki nas bo zopet navdušil in razvnel. Slovesno hočemo ta dan praznovati spomin na 500letnico, kar je bil zadnji knez na Gosposvetskem polju na Koroškem ustoličen v slovenskem jeziku. Zato prihitite ta dan v Ljubljano koroški Slovenci s svojimi pevskimi zbori in v narodnih nošah. Vsa naša društva, vsi naši ljudje, dvignite se, da jih pozdravimo! Koroški Slovenci se bodo pripeljali v Ljubljano v nedeljo okoli 8. ure zjutraj. Na južnem kolodvoru bo slovesen sprejem. Nato bo okoli 9. ure odhod k sv. maši v »Zvezdo«. Altar bo napravljen nasproti spomenika Radeckega. Društva in ljudstvo bo razvrščeno po drevoredu v »Zvezdi«. Po sv. maši slavnosten obhod na vrt »Alojzevišča«, na Poljanski cesti, kjer se vrši velik ljudski tabor, na katerem govore tudi zastopniki koroških Slovencev. Ob četrt na štiri je v stolnici velika cerkvena slavnost »Apostolstva sv. Cirila in Metoda« s cerkvenim govorom dr. Al. Merharja, našega odličnega pesnika. Ob pol 5. uri je v veliki dvorani »Uniona« velik ljudski koncert, na katerem nastopijo koroški pevski zbori z koroškimi narodnimi pesmimi, ki so pravi glasbeni biseri. Korošci uprizore tudi ustoličenje kneza, kakor se je vršilo po starih običajih, starih nošah in starih obredih. Tudi to bo nekaj posebnega. Po koncertu se bo razvila prijateljska zabava v vseh prostorih »Uniona«. Lepa slavnost — na kateri zopet oživimo navdušene prizore zadnjega katoliškega shoda. Zato dne 5. julija v Ljubljano — posebno vse naše narodne nčse!

Smešnice.

Iz dobrih starih časov. Policaj beraču: »Beračiti je prepovedano in se kaznuje z globo 20 krajcarjev.« — Berač: »Tako? Ampak... ampak, jaz imam samo osem krajcarjev.« — Policaj: »Potem pa glej, da naberaš brz še

drugo, kar ti manjka, drugače pojdeš z menoj ričet jest.«

Prva misel. Gospodinja (ko zve, da je njen mož smrtno ranjen) služkinji: »Ana, danes prinesi pa samo pol kile govedine!«

Advokat. H koncu, gospodje porotniki, bi vas hotel še na nekaj opozoriti, da se je namreč pregrešil moj varovanec samo zoper en paragraf kazenskega zakonika, čeravno jih je imel 370 na razpolago.

Še enkrat

hočemo danes pozornost cenj. bralcev obrniti na nekaj, kar bo njim samim v korist. Poleg množice, največkrat inozemskih sredstev, ki jih kričeče ponujajo proti vsakovrstnim boleznim in bolečinam, imamo k sreči tudi reelna, zdravniško priporočena sredstva.

Gotovo so marsikomu ti izvrstni izdelki že znani. Pa ravno ta dobra domača sredstva, kojih zanesljivost se priporoča iz ust do ust, poskušajo mnogi brezvestni ljudje ponarejati. Tako ponorejajo v veliki množini Fellerjev fluid iz blagodišečih rastlinskih esenc, z oblastveno zavarovano znamko »Elza-fluid«, ki ga po pravici hvalijo kot oživljajoče, osvežujoče, živce in mišice okrepujoče, ter bolečine lajšajoče sredstvo.

Ravno tako kakor Fellerjev fluid z znamko »Elza-fluid« ponorejajo tudi prebavo pospešujoče želodčno sredstvo, Fellerjeve odvajalne rabarbara kroglice, z oblastveno zavarovano znamko »Elza-kroglice«.

O blagodejni kakovosti obeh preparatov so se mnogi že sami prepričali in se jih splošno hvali; zato svetujemo, da se zavarujete pred posredniki s tem, da naročate oboje naravnost pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elza trg štev. 16 (Hrvatsko). 12 malih ali 6 velikih steklenic ali dve specialni steklenici Fellerjevega fluida stane 5 K franko, 6 škatlic Fellerjevih kroglic pa 4 K franko.

LAK ZA PODE
OREBON
POLITURA ZA PARKETE.

Laxigen
idealno odvajalno
sredstvo v obliki sadežnih pastil, ki gotovo in milo učinkuje in ima najboljši prijeten okus. Izvirna škatlja (20 kosov) L 1-30.
Dobiva se v lekarnah in pri glavni zalogi:
C. Brady, Dunaj I. Fleischmarkt 2.

Svoji k svojim je geslo dandanes. Pod tem geslom se priporoča urarska tvrdka F. Čuden, ki je res domača tvrdka in je njen lastnik domač Slovenec. Ni shoro Slovence, ki bi ne poznali te stare domače tvrdke, ki je bila nekdanj na Mestnem trgu, sedaj pa se nahaja že blizu deset let v Prešernovi ulici št. 1. Lokal na Mestnem trgu je bil svoj čas prevzel gospod H. Suttner, Čudnov svak, ki se je pozneje preselil v Gradec. Toliko v pojasnilo onim, ki iščejo tvrdko F. Čuden še vedno na Mestnem trgu. 1916

Sleckenplerd - lilično mlečno milo

BERGMANN & CO., Tešin ob Labi
je slejkopraj potrebno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsaki dan pehvalnice. Dobi se povsod a 90 vin. 745

Telesna in duševna moč in zdravje sta tako tesno združena, da so že stari Rimljani rabili pregovor: »Mens sana in corpore sano«, t. j.: »V zdravem telesu zdrava duša«. Sistematično utrjevanje telesa v mladosti s športom vsake vrste in raznimi igrami nam narekuje gornji stavek, čegar resničnost je splošno priznana. Glavni pogoj za trajno telesno zdravje, s kojim stopa dušno zdravje roko ob roki, je izdatno vsakdanje čiščenje in izpraznjenje v črevesu zbranih snovi. Kdor to potrebo zanemarija, naj sam sebi pripiše žalostne, da celo nevarne posledice. S kozarcem grenčice »Hunyadi Janos« pred spanjem dosežete zjutraj zanesljivo in brez bolečin zaželen uspeh. —65—

BIRMA!
Botri in botrice! Ako hočete kupiti dobro in po ceni, si ogledajte mojo največjo zalogo ali pa pisite, da Vam pošljem cenik brezplačno.

F. ČUDEN
urar,
Ljubljana 250 Prešernova ulica I.
Verižice, ure, uhani
in druge zlatnine.
Zanesljivo blago! Nizke cene!

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.
Dunaj, 6. junija: 49, 37, 62, 9, 82.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašlarom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno oledha naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri kaferih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počufek.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, 9. junija 1914.

Deželni prideliki:	Cena		Zivina, meso	Cena	
	K	V		K	V
Pšenica	26	—	živa vaga:		
Rž	19	—			
Ajda	24	—	Goveda pitana	46	—
ječmen	20	—	Teletna težka	93	—
Oves	16	—	Teletna mala	81	—
Proso belo	23	—	Prasici	90	—
Proso rumeno	19	—	Koštruni	84	—
Koruzna stara	18	50			
Koruzna nova	19	50			
Leta	24	—	Kuretnina in drugo:		
Grah	—	—			
Laneno seme	32	—	Maslo kuhano od	280	—
Grasica	—	—	K 100— do	—	—
Domača detelja	—	—	Maslo surovo od	—	—
Pizol Ribničar	—	—	K 250— do	330	—
Pizol Prepelčar	34	—	Svinina sveža (speh)	158	—
Pizol Mandolion	50	—	Svinina prekajena	168	—
Cebula	—	—	Mast svinjska	160	—
Krompir	5	—	Loj	93	—
Zelje sveže	—	—	ajca 100 komadov	7	—
Zelje kislo brez sode	8	—	Pisanci	3	—
Repa gorenjska	1	50	Golobi	—	60
Repa sveža	—	—	Raca	2	—
Repa kisla brez sode	8	—	Gos	5	—
Brinje	—	—			
Kumna	70	—	Kolonijalno blago		
Oreh	85	—	na debelo:		
Gobe suhe	—	—			
Suhe hrške	—	—	Riz Rangon od	38	—
Suhe češnje	60	—	K 25— do	—	—
Ječice	—	—	Kava Santos od	—	—
Zelod	—	—	K 200— do	180	—
Srečkovi storži	—	—	Sladkor od K 84— do	83	—
Seno	7	50	Petrolej	12	—
Slama	5	—			
Stelja	3	—			

Vabilo na**redni občni zbor**Živinorejske zadruge v Velikih Laščah
registr. zadruge z omejeno zavezo, ki se bo vršildne 21. junija 1914 ob pol 3. uri popoldne v
dvorani Zadruga doma v Velikih Laščah.**Dnevni red:**

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
4. Slučajnosti.

Odbor.

1926

Krojaškega pomočnikadobro izurjenega, sprejme v trajno delo, tudi enega
poštenih starišev takoj v
vajenca pouk **Franjo S. Hrovat**,
organist in krojaški moj-
ster, Radeče pri Zidanem mostu. 1942

1914 P 10,4/296

Prostovoljna sodnijska dražba zemljišča.Po c. kr. okrajnem sodišču v Kozjem se bodo
na prošnjo zakoncev Janeza in Josipine Werschetz,
veleposestnikov v Olimju, prodala na javni dražbi
nastopna zemljišča brez pritliklin in drugih pre-
mičnin in sicer:

- I. domačija s travnikom „na kmetiji in na vrtu“, domačim mlinom in hosto „Ticenca“ v skupni katastralni izmeri 4 ha 53 a 40 m²; izklicna cena 7000 K;
- II. Glazuta s hišami in travnikom v skupni katastralni izmeri 1 ha 11 a 76 m²; izklicna cena 1500 K;
- III. „Prodenca“ - travnik in njiva - v skupni katastr. izmeri 1 ha 24 a 45 m²; izklicna cena 1400 K;
- IV. Travniki in njive „Pod Mrazom in pod Jevšnikom“ v skupni katastralni izmeri 2 ha 91 a 89 m²; izklicna cena 3200 K.

Dražba se vrši dne 13. junija 1914 do-
poldne ob 11. uri na licu mesta v Olimju.Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejemajo.
Na teh zemljiščih zavarovanim upnikom osta-
nejo njih zastavne pravice brez ozira na izklicno ceno.Skupilo je položiti pri sodnji, kjer se tudi
lahko vpogledajo dražbeni pogoji.**C. kr. okrajno sodišče v Kozjem,**

oddelek II., dne 26. maja 1914.

Deklopridno in popolnoma pošteno, proti začetni
letni plači 160 K, katera ima veselje tudi
nekaj svinj opravljati, sprejme do 1. julija
Zofija Ušen, Studenec, pošta Radna pri
Sevnici. Štajerke imajo prednost. 1912**Polni jarmeniki za žage in vseh vrst
stroji za obdelovanje lesa**najnovejše izborne kon-
strukcije in izborne iz-
vršitve. Vsi stroji za
mizarje, kolar-
je, sodarje
in tesar-
je.

Turbi-

ne za vse
vodne razme-re. — Precizij. re-
gulatorji. Najboljše privo-
ročila tu in inozemskih obratov.Totaleo v delu: Turbinska naprava za
1. kronj. dežel. elektrarno: 2 turbini po 1600
konj. sil.**Tovarna za stroje G. Tönnies, Ljubljana S**
Dunajska cesta 35. — Ustanovl. 1847.**Svojega denarja je vsakdo sam gospodar**zamore ga magari zaigrati v loteriji. Komur je
za denar vseeno, ta bo ostal pri loteriji, komur
je pa njegov denar drag, ta naj čita današnji
oglas „Slovenske Straže“, glasom katerega z
nakupom dobrih vrednostnih srečk zamore obo-
gateti, na vsak način pa mu je zajamčen za
vsako srečko po najmanj en dobiček, trajna vred-
nost srečk in s tem tedaj varnost za srečke
izdanega denarja. Ker so za naročnike srečk
določene tudi nagrade in premije, je marsikomu
dana prilika, dobiti poleg izbornih vrednostnih
srečk tudi še velik ali pa ves del zanje izdane
kupnine nazaj. Ponudba je vseskozi poštena in se
tedaj sama od sebe priporoča. Ker se prihodnje
žrebanje vrši že v prihodnjih dneh, pišite še danes
po pojasnilo, ki vam ga takoj brezplačno pošlje:
Valentin Urbančič, Ljubljana 2.**Redka priložnost!**

10 izbornih vrst se ceno prod. 993

- 40 m dobrih ostančkov za obleko K 18—
40 „ popol. modernih ostančkov za obleko 20—
30 „ finih ostančkov suknja 18—
5 komadov teških, belih, postelj. rjuh 10—
1 duzat dobrih brisad 200—
1 „ zelo teških platnenih brisad 40—
1 „ finih brisad iz damasta 6—
4 komadi najboljših ženskih srajc s čipkami 6-40
4 „ solidno bav. vanih moških srajc 6-40
50 kom. močnih žepnih robcev belih in barv. 8—

Adolf Zucker, Plzen 131 (Češko).Največja izdelovalnica perila in tkanin. Razpošiljam
samo po povzetju. Vzorci ne razpošiljam.
Neugajajočo vzamem brez obotavljanja nazaj.**Janus kolesa**(3 letno jamstvo)
1234 so z ozirom na**kakovost in cene-
nost nedosežna!**Sivni stroji in zraven spada-
joče, prevažne itd. po ok-
sajskih cenah. Krasen katalog XI.
zastonj in franco. Ma S Ku-
tetzky, Dunaújváros, Stúbenring 6.**„CAS“**znanstvena revija, izhaja
10krat v letu in stane po 5 K
na leto. Naročnino prej-
em upravnistvo v Ljubljani.**Proti kašlju,
težkočam sopil
in pljučnim boleznim**

Glavna zaloga: Lekarna Josip pl. Török, Budapest, VI., Király-utca 12/0.

Izjava. Jaz Konjar Franc, Valburga
pri Smedniku obžalujem vse
žaljive besede, ki sem jih govoril proti Pogačar
Josipu, čevlj. mojstru v Dornicah pred gostilno
Jos. Grajzar v Valburgi. 1923
Smednik, dne 4. junija 1914.

Zaradi preureditve trgovine vse blago

10 procentov ceneje

Priporoča se trdka H. WIDMAUER, pri „Solnew“, Ljubljana.

Castite gospodinje!

Zahtevajte povsod domačo:

Viktoria žitno in sladno kavov zavetkih po 10, 20 in 50 vin. Pristna je z imenom
„VICTORIA“. - Raspoloža so tudi v vrečah a 5 kg
proti povzetju za K 4.— franko na vsako postajo s
krasnimi darili.**Viktoria tovarna kavinih surogatov v Ljubljani**

Vzorci brezplačno!

Vzorci brezplačno!

Lepota ženskega lica je ključ,
ki odpira mnoga in mnoga vrata!**Lepo in belo lice daje,**in odstrani v najkrajšem času vsako nečistoto
kože, kakor pege, mozole, izpuščaje; obrazu
in rokam daje že po kratki uporabi posebno
lepo in svežo polt in napravi kožo izredno
gladko**Olimpija krema**

rabi se tudi kot najboljša milo (žajfa).

Cena malemu lončku K 1-20, velikemu K 2.—.

Prodaja se samo v

lekarni Trnkóczy v Ljubljani,

apoteka zraven rotovža.

in po pošti se pošilja poštne prosto ako se
pošle v pismu poštne znamke za mali lonček
K 1-40, za veliki K 2-20.Sprejme se **čevljarski pomočnik** za stalno
izurjen delo pri
g. Antonu Štigi, čevljarski mojster, Zidanmost.

2900

Dobre matere skrbijo za to, da dobijo njihovi malčki tečno, izdatno in dobro sladko jed za večerjo. Z majhnim trudom, malim denarjem a z velikim uspehom pripravite izvrstne sladke jedi z dr. Oetkerjevimi puding praški. Dobijo se v raznih okusih kot: vanilja, malinovec, mandelji, citrone in čokolada, kar imajo otroci prav posebno radi. Pripravite iz enega samega zavitka puding praška a 15 vin. ako pridene 1/2 litra mleka, 2 jajci in 5 dkg sladkorja izvrstno večerjo za 4-6 otrok. Ker se pudingi servirajo s sadnim sokom ali s smetano, se s temi dodatki okus in redilna vrednost pudingov zviša.

Najboljši šivalni stroji
so „PFAFF“
10 letna garancija

Ign. Vok

Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Edino zastopstvo:

Puch - koles

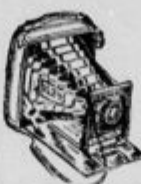
Čeniki zastopj in poštnice prosto.

Tovarne za Asbestškrilj „Zenit“
družba z omejeno zavezo Mor. Žumberk
dobavljajo najboljši in najcenejši
krovski material.

500 K Vam plačam
če Vaših kur-
jih oces, bradavic in
trde kože tekom 3 dni
bolečin ne odpravi
moj uničevalce ko-
renin RIA - balzam.
— Cena lončku z
jamstvenim pismom
1 K, 3 lončki K 2-60.
Kemeng, Nasseau (Nassa) /
Post. pred. 12-7110gr.

Dobri fotografični aparati
ceneje kot kje drugod!

Kompletne kamere z zraven spada-
jočim od K 100 do K 600 — in višje.
Aparati za hitro fotografiranje, auto-
mati in novosti. Priložnostni nakupi.
Z državno in zlato kolajno odlikovani.
Glavni katalog 200 strani zastoj.

Elfr. Birnbaum, fotoindustrija
1834 Hirschberg 644 Češko.

Priložnostni nakup!

Da bi čimbolj postala znana moja trdka, raz-
pošiljam čevlje lastnega tovarniškega izdelka iz
dobrega materiala in vsakemu primerne, v po-
polno zadovoljstvo vsakega naročnika.

Vojaske čevlji za hribolazce, silno močni iz
najmočnejšega surovega usnja z jermeni, posebno
pripravni za gorske kraje, neokovani, ducat K 90—,
par K 8—, isti s podkovanimi podplati in pod-
kvijo ducat K 95—, par K 9—.

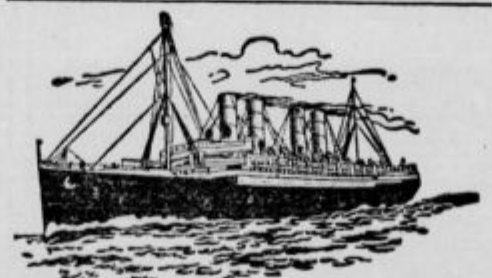
Čevlji iz konjskega usnja la kakovosti za go-
spode, ducat K 114—, par K 10—; isti za dame
in dečke ducat K 96—, par K 8-50.

Najlepsi box-čevlji na zadrge izvrstne kaka-
vosti, elegantne oblike za gospode ducat K 144—,
par K 13—; za dame in dečke ducat K 114—, par
K 10—; za otroke št. 23 do 25 ducat K 54—, par
K 5—, št. 26 do 29 ducat K 72—, par K 6-50, št.
30 do 35 ducat K 90—, par K 8—, 1163

Ker pošiljam samo dobro kva-
litate, sem prepričan, da me vsaki
naročnik priporoči v krogu svojih
znancev. Pri naročilu zadostuje
številka ali dolžnost sto-
pala v centimetrih. Za-
mena dovoljena. Razpo-
šilja po povzetju:

I. že 30 let obsto-
ječa tovarna čevljev

— Jožef Vašátko, Město Žďar, Morava. N. —

Najcenejša in najhitrejša vožnja 56

v Ameriko

— je s cesarskimi brzoparniki —
Kronprinzessin Cäcilie, Kaiser Wilhelm II.,
Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse,
Georg Washington, Prinz Friedrich Wilhelm.
Podrobna pojasnila in potrebni pouk da vsakomur
EDVARD TAVCAR, Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Gritzner Šivalni stroj
najboljši.

Jamčim 10 let.

Vsaki Gritznerjev stroj krpa
(mali) nogavico, perilo in veze
(šitka) krogljčen tek.

2 1/2 milijona že v rabi.

Edina tovarniška zaloga:

Josip Petelinc, Ljubljana

Križevniška ul. 7.

Kraljica kos

je srebrno-jeklena kosa z znamko „Komet“.
Dolge 66, 71 in 76 cm po K 2—. Za vsako
koso se jamči (garantira), če ne reže dobro,
se pošlje druga ali pa vrne denar.

Najnovejše hitro klepilo, s katerim vsak
brez truda v par minutah skleplje koso K 3-20.

Zelo dobri naravni brusni kamni po 25 h.

Pri naročilu nad pet kos se pošlje vse po-
1325 štnine prosto. 1325

Razpošilja **F. ČERTANC, Vače pri Litiji.**

Izgotovljene ORLEKE

obleke po meri, lepega domačega
kroja, za moške in dečke, po stalni,
nizki ceni

„Pri Škofu“

Ljubljana, Pred Škofijo št. 3

(na voglu zraven škofije)

fino modno blago za moške in ženske
obleke, svilene rute, šerpe i. t. d.

Cenik na zahtevo brezplačno.